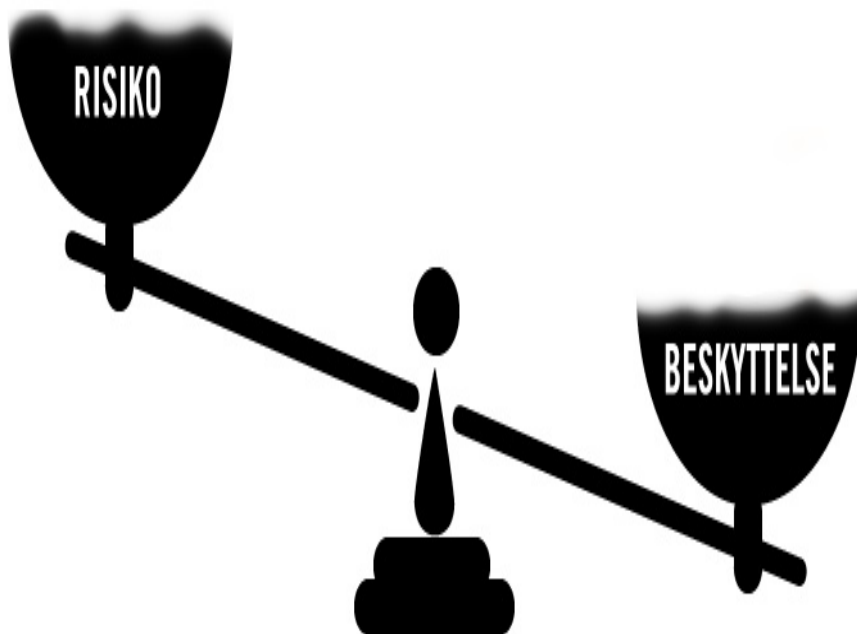

Gør mine relationer mig udsat?

- Et kvalitativ studie af tidligere anbragtes biografisk narrativ fortælling.

Gruppe 5a

Camilla Feldt Tobiassen

Elakiya Jeyarajah

4. Semester, 2019

Bjarke Refslund

Antal ord: 29.005

Abstract

Several studies indicate that people that have been previously placed have a more vulnerable position in the society after their placement than people that have not been placed.

We will, for this reason, through our thesis scrutinize which risk factors and protective factors that are created through past life stories, including relationships.

Our empirical data have been collected through biographical narrative interviews with five informants who all had experienced one or more placements through their childhood.

During the life stories we wanted to hear about the informants' experiences before, during and after the placement. We continued with the groupings (before, during and after the placement) in the analysis, where we analyzed the informants' life story separately, but at the same time tried to find patterns in their experiences. We analyzed an informant completely separate since his life story differed significantly from the other informants, which is due to his brain injury.

Through the collected empirical data, we used Travis Hirschi, Michael Gottfredson, and Thomas Scheff to analyze the relations. In addition, we used John Laub and Robert Sampson to analyze on the changes the informants underwent from before placement to post placement. Terrie Moffitt's theory contributed to the analysis in the form of understanding, what behavior the informant got in the concerned environments before, during and after placement.

From the analysis, we can conclude that relationships can be both risk factors but also protective factors. This, therefore, depends on the impact of the relations in question on the informant.

Although the informant has contact with his/her biological parents throughout life, the life stories created a picture that the biological parents were risk factors for the informants. The reason for this could be that the parents are still moving in the exposed environment, and can, thus, influence the informant towards the wrong course. A protective factor we picked up through the informants' life story was a stable person. In the case of informants, a stable person could both be in the form of a girlfriend, foster parents or in-laws. Despite a stable person, it became clear, through the analysis, that the informants are still in a relatively exposed position.

Tro og loveerklæring

Umiddelbart efter indholdsfortegnelsen skal der være en side med følgende tekst (og ikke andet – vælg gerne mellem ”jeg” og ”vi”):

Tro- og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at jeg/samtlige gruppens medlemmer egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende projekt. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og projektet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Jeg/vi er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

<https://www.aau.dk/uddannelser/studievejledning/regler/plagiat>

Vi er bekendt med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står jeg/vi inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden.

Indholdsfortegnelse

1.0 INDLEDNING	7
2.0 PROBLEMFELT	8
2.1 HISTORIE OM ANBRINGELSE	8
2.2 SERVICELOVEN	8
2.3 KRIMINOLOGISK RELEVANS	9
2.4 AFGRÆNSNING	10
2.5 PROBLEMFOMULERING.....	10
2.6 BEGREBSAFKLARING.....	10
2.6.1 Risikofaktorer.....	10
2.6.2 Beskyttelsesfaktorer	10
2.6.3 Relationer.....	11
3.0 LITTERATURREVIEW	11
4.0 TEORI	16
4.1 SOCIAL BOND THEORY.....	16
4.2 SELVKONTROL	16
4.3 USIKRE BÅND	17
4.4 A THEORY OF PERSISTENT OFFENDING AND DESISTANCE FROM CRIME	17
4.5 PATHWAYS IN THE LIFE COURSE TO CRIME	18
5.0 METODE	19
5.1 HERMENEUTIK	19
5.2 ADGANG TIL FELTET.....	20

5.3	UDVÆLGELSE AF INFORMANTER	21
5.4	ETISKE OVERVEJELSER	23
5.5	BIOGRAFISK NARRATIV INTERVIEW	24
5.6	UDARBEJDELSEN AF SPØRGSMÅL TIL INTERVIEWENE	26
5.7	MØDET MED FELTET	27
5.8	KVALITETS SIKRING AF SPECIALET	27
6.0	PERSONGALLERI	28
7.0	ANALYSESTRATEGI	33
8.0	ANALYSE	34
8.1	DEL 1 - FØR ANBRINGELSEN	34
8.1.2	<i>Opvækstvilkår</i>	34
8.1.3	<i>Biologisk familie</i>	35
8.1.4	<i>Skole</i>	38
8.1.5	<i>Vold</i>	40
8.1.6	<i>Misbrug</i>	42
8.1.7	<i>Svigt</i>	42
8.2	DEL 2 - UNDER ANBRINGELSEN	44
8.2.1	<i>Anbringelse</i>	44
8.2.2	<i>Biologisk forældre</i>	50
8.2.3	<i>Biologiske- og plejesøskende</i>	51
8.2.4	<i>Vold</i>	54
8.2.5	<i>Misbrug</i>	55
8.2.6	<i>Udvikling</i>	56
8.3	DEL 3 - EFTER ANBRINGELSEN	57

8.3.1 Biologisk familie	57
8.3.2 Plejefamilie	60
8.3.3 Søskende.....	63
8.3.4 Egen familie	65
8.3.5 Vold.....	66
8.3.6 Psykisk vold.....	66
8.3.7 Misbrug.....	67
8.3.8 Svigt.....	70
8.4 ANALYSE AF DENNIS.....	71
8.4.1 Før anbringelsen.....	71
8.4.2 Under anbringelsen.....	72
8.4.3 Efter anbringelsen.....	74
9.0 DISKUTERENDE KONKLUSION	74
10.0 LITTERATURLISTE	79
11.0 OVERSIGT OVER BILAG	81
BILAG 1: SAMTYKKEERKLÆRING	82
BILAG 2: SPØRGSMÅL TIL INTERVIEW	83
BILAG 3: TRANSSKRPTIONSNØGLE.....	85

1.0 Indledning

Specialets fokus er tidligere anbragte, som på et tidspunkt i deres liv er blevet anbragt eller tvangsfjernet fra deres biologiske forældre i en kortere eller længere periode i deres opvækst. Der ligger mange overvejelser bag at fjerne et barn fra sine forældre, og nogle af de overvejelser kan ligge i, hvilke risikofaktorer der kan påvirke barnet senere i livet.

Flere undersøgelser viser, at tidligere anbragte klarer sig væsentligt dårligere end ikke-anbragte. Registerdata fra Danmarks Statistik omkring tilknytning til arbejdsmarkedet blandt 30-årige tidligere anbragte og ikke anbragte viser, at over 75 procent af de ikke-anbragte er i beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Heroverfor er kun 40 procent af tidligere anbragte i beskæftigelse, mens næsten 20 procent af de tidligere anbragte er førtidspensionister som 30-årige. Dette viser altså et tydeligt billede af den store forskel på, hvor tidligere anbragte og ikke-anbragte er i samfundet i voksenlivet. Et andet registerdata fra Danmarks Statistik, som omhandler fængslinger blandt tidligere anbragte, viser, at hver fjerde tidligere anbragte mand har været i fængsel som 30-årig, hvor det kun gør sig gældende for hver 23. af de ikke-anbragte. Et bias i disse tal er dog, at nogle netop blev anbragt på grund af kriminalitet. Et andet registerdata viser også, at tidligere anbragte har et signifikant større forbrug af psykiatere end ikke-anbragte. Psykologhjælp adskiller sig dog ikke mellem de to grupper, dog kan dette begrundes med brugerbetaling (Danmarks Statistik, 2013).

Overordnet giver dette et billede af, at tidligere anbragte er mere sårbare og udsatte, samt har sværere ved at få en plads i samfundet. Dette finder vi interessant, og har derfor valgt at belyse tidligere anbragte for at få et indblik i deres liv fra barn til voksen, samt vurdere deres udsathed i dag.

Formålet med at anvende informanternes biografisk narrative livsfortællinger som empirigrundlag for specialet er at opnå en forståelse mellem os som forsker og de tidligere anbragte. Derudover vil vi illustrere, hvordan de tidligere anbragte selv opfatter og oplever deres anbringelser og livet derefter. Livet efter anbringelsen kan for de tidligere anbragte indeholde flere risikofaktorer i henhold til de vanskeligheder, de har med sig fra opvæksten. Derudover kan informanten også have opnået beskyttelsesfaktorer eksempelvis positive relationer.

2.0 Problemfelt

Der vil i det følgende blive dannet et overblik over den historiske kontekst om anbringelse samt serviceloven. Derudover vil der i afsnittet blive præsenteret et kriminologisk syn på feltet.

2.1 Historie om anbringelse

Begrebet "udsat" startede præcis, som ordet signalerer: at børn blev sat ud i skoven eller anbragt et andet sted, hvor man håbede, at andre ville finde barnet. De ældste oplysninger omkring dette kommer fra protokoller, samt folkeviser og folkesagn. Dette fandt sted som den sidste udvej for fattige familier eller for en ugift kvinde, fordi et "uægte" barn ville umuliggøre hendes fremtidige muligheder (Erlandsen et al., 2015:22).

I 1536 blev udsatte børn og unge et samfundsmæssigt problem, eftersom den nye lutherske kirke ikke anså det som sin opgave at tage sig af udsatte børn, ligesom den katolske kirke havde gjort. I 1750 blev fødselsstiftelsen oprettet, hvor kvinder kunne føde anonymt og aflevere barnet til stiftelsen, som ville opfostre barnet og forsøge at anbringe det i en plejefamilie. I 1800 foregik anbringelser ved et auktionssystem, hvor en familie, som ville tage imod det laveste plejevederlag, fik barnet. Det var dog ikke alle anbringelserne, som gik gennem kommunen. Unge ugifte kvinder overdrog deres nyfødte til plejemødre mod et passende beløb. Dog gjorde nogle af disse plejemødrene dette til deres levevej, og slog plejebarnet ihjel for derved at kunne overtage et nyt. Dette foregik i Danmark helt frem til 1930'erne (Erlandsen et al., 2015:22f).

Efter 2. Verdenskrig blev der etableret det danske velfærdssamfund, hvor der blev skabt nye professioner såsom pædagoger og socialrådgivere, som skulle udføre opgaver for velfærdssamfundet. Dog var der ikke skarpe krav til udførelsen af professionerne, hvilket kom med tiden (Erlandsen et al., 2015:23).

2.2 Serviceloven

Med udviklingen af serviceloven skete der ændringer på børneområdet, som resulterede i, at børnene fik flere rettigheder for at få en god anbringelse. Det er i tidsperioden fra 1968-1980, der skete flest ændringer. I år 1888 blev der vedtaget en lov, som omhandlede tilsyn med og godkendelse af plejefamilier. Tilsynet blev foretaget af en gruppe af frivillige og ulønnede, der skulle kontrollere barnets forhold. Der var stor forskel fra by til land om, hvordan tilsynet skulle fungere, og nogle steder var tilsynet ikke eksisterende. Der eksisterede ikke en central organisation, som havde til formål at overvåge børneinstitutionerne - og anbringelsen af børnene. Børneloven kom i 1905, og opgaven bestod i at være et landsdækkende system, der var baseret på lokale

værgeråd. Værgeråds opgave var at sørge for, at lovens intentioner blev udført og overholdt. Værgerådene var baseret på frivilligt arbejde, og systemet antog, at kommune og stat kunne udføre opgaverne i fællesskab, men kravet blev ikke altid overholdt. Værgerådene havde fokus på forsømte og vanrøgte børn. Rådet kom ofte ind i forhandlingerne, hvis der var en mistanke om, at børnene stjal, pjækkede fra skolen, eller hvis forældrenes adfærd eller bopæl sætter en stopper for barnets naturlige udvikling. Rådet kunne uddele sanktioner, som kunne være alt fra advarsler, overvågning og tvangsfjernelser med eller uden forældrenes samtykke. I årene lige efter indførelsen af børneloven lå antallet af anbringelser på mellem 700 og 800 børn årligt. Hvis værgerådet valgte at vedtage beslutningen om, at et barn skulle tvangsfjernes fra hjemmet, skulle beslutningen godkendes af overværgerådet. Overværgerådet skulle anbefale, hvilken type af anbringelse barnet skulle have. Det kunne være på børnehjem, i familiepleje eller på et opdragelseshjem (Kragh et al., 2015:24).

2.3 Kriminologisk relevans

Et barn lærer at acceptere samfundets normer og værdier i samspil med lovlydige voksne, ofte ens forældre, da man sjældent sigter efter at skuffe sine forældre (Erlandsen et al., 2015:211). Dette kan altså være med til at understøtte, hvordan anbragte børn kan have en højere risiko for at ende i kriminalitet, eftersom de ikke har haft deres forældre som de lovlydige rollemodeller. Hvorvidt et anbragt barn har en risiko for at begå en kriminel handling eller ende i et udsat miljø, handler derfor også om anbringelseskvaliteten og hvilket forhold barnet eller den unge har til eventuel plejeforældre eller voksne på institutioner, da det er vigtigt, at de lærer samfundets normer og regler gennem lovlydige og stabile voksne.

En anbringelse skal altså have en risikofokuseret forebyggelse, som skal fokusere på at forebygge, at den anbragte bliver kriminel. Dette kan blandt andet gøres ved at reducere forekomsten og styrken af risikofaktorer, samt fremme forekomsten og styrken af beskyttelsesfaktorer (Mannov, 2013:276f).

Det er derfor interessant at se, hvilke risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer der gør sig gældende i de enkelte biografiske narrative livsfortællinger. I den forbindelse er individets kriminelle adfærd eller udsathed et resultat af de vilkår og betingelser, som individet har udviklet gennem opvæksten (Mannov, 2013:277). På baggrund af, at en voksens rolle har en stor betydning for individet, er det derfor interessant at se på hvilke relationer der skaber en risiko for individet samt hvilke relationer der kan være med til at beskytte individet.

2.4 Afgrænsning

Specialet vil afgrænse sig til at have fokus på de tidligere anbragte, dog vil der afgrænses fra individer, som er under 20 år, for at få fortællingen om livet efter anbringelsen med. I specialet er der valgt ikke at afgrænse til et enkelt køn, da det er vigtigt at få de forskellige nuancer med, der kan være ved begge køn. Specialet er afgrænset til at have fem biografiske narrative interviews.

2.5 Problemformulering

Forskningen viser, at tidligere anbragte generelt er mere udsatte, og klarer sig dårligere end individer, der ikke har været anbragt. I samspil med den eksisterende forskning er der blevet udarbejdet en problemformulering:

Hvilke risikofaktorer samt beskyttelsesfaktorer skabes gennem tidligere anbragtes livsfortælling, herunder relationer?

Problemformuleringen vil blive besvaret ud fra de udførte biografisk narrative interviews med vores informanter. I den sammenhæng ønsker vi at undersøge, hvilke relationer der opstår gennem informantens livsfortælling både før, under og efter anbringelsen. Herefter vil vi, gennem empiri i samspil med teori, konkludere hvorvidt relationerne er en risikofaktorer eller beskyttelsesfaktorer for informanten.

2.6 Begrebsafklaring

Der vil i det nedenstående blive redegjort for den definitionen af nedenstående begreber, som vi har valgt at benytte i specialet.

2.6.1 Risikofaktorer

Begrebet risikofaktorer har vi defineret ud fra den kriminologiske definition af risikofaktorer. Det er altså faktorer, der forudsiger en øget sandsynlighed for, at et individ begår kriminalitet eller øger risikoen for udsathed (Mannov, 2013:276).

2.6.2 Beskyttelsesfaktorer

Begrebet beskyttelsesfaktorer er faktorer, der forudsiger en reduceret sandsynlighed for, at en person begår kriminalitet samt formindsker risikoen for udsathed (Mannov, 2013:276f).

2.6.3 Relationer

Begrebet relationer har vi defineret som de relationer informanten tillægger betydning gennem livsfortællingen, samt har en indvirkning på informantens liv. Relationer kan have både en positiv og en negativ effekt på informanten.

3.0 Litteraturreview

For at besvare vores problemformulering vil vi undersøge, hvilken forskning der allerede er på feltet om, hvilke relationer der har betydning for tidligere anbragte under deres livsfortælling, samt hvilke risikofaktorer der kan opstå både før, under og efter anbringelsen. Søgeordene der er blevet brugt er forskellige konstellationer af "tidligere anbragte", "risikofaktorer", "relationer", "plejefamilie" og "anbringelse".

Forløbsundersøgelsen (2007) er en prospektiv forløbsundersøgelse af børn anbragt uden for hjemmet. Børn blev fulgt i deres liv og udvikling for at kortlægge, hvad der prægede deres liv på forskellige tidspunkter gennem deres opvækst. Der skulle følges op på børnene hvert tredje år gennem deres barndom, ungdom og tidlige voksenliv for at få et indblik i, hvordan risiko- og beskyttelsesfaktorer påvirkede de forskellige udviklingsforløb. Det langsigtede formål med denne forløbsundersøgelse var at bidrage til udviklingen af målrettede og effektive indsatser over for udsatte børn, der anbringes i forskellige aldre og med forskellige problemstillinger. Dataindsamlingen skete gennem interview med børnenes mødre, spørgeskemaer til anbringelsesstederne og til socialforvaltningerne. Derudover blev der også indhentet data gennem registerdata og surveydata. Dataindsamling skete over flere gange, og havde derfor både børn, der var anbragt, som helt små, men også børn, der blev anbragt senere i deres barndom. Der er en kontrolgruppe, og der ses gennem undersøgelsen, at anbragtes mødre og fædre, sammenlignet med ikke anbragtes mødre og fædre, skiller sig væsentlig ud i forhold til alkohol- og stofmisbrug. Misbrug er en risikofaktor i børns liv, især hvis der også er andre konflikter som vold. Samtidig ses det også i undersøgelsen, at en stor andel af de anbragte børns forældre har sygdomsdiagnoser, der kan antages at forringe rollen som forælder. Der konkluderes også i undersøgelsen, at anbragte børns forældre oftere er eller har været fængslet på grund af straffelovovertrædelser. Undersøgelsen ser også, at børn, der er anbragt før 2003, ikke har en anderledes familiebaggrund i 2003 og 2007, så familiebaggrunden har altså ikke udviklet sig positivt i de år, barnet har været anbragt uden for hjemmet. Derudover bliver der også konkluderet gennem undersøgelsen, at flere børn oplever

søskendetab under anbringelsen, fordi kontakten ikke bliver vedligeholdt, når søskende skilles ad på grund af en anbringelse. Dog er de ældste børn i denne undersøgelse 11 år, hvorimod vores informanter blev anbragt, da de var 10 eller derover. Der kan altså formodes, at der vil være nogle andre problemstillinger, og nogle af aspekterne vil se anderledes ud afhængig af alderen. Derudover har vi i specialet valgt udelukkende at benytte den biografisk narrative metode for, at indsamle empiri og har dermed givet informanten magten til at forme interviewet.

Udover at der er blevet forsket i, hvilke risiko- og beskyttelsesfaktorer der er gennem et barns liv før og under anbringelsen, bliver der også forsket i, hvordan sagsbehandlere skal gribe en anbringelse an. Egelund og Thomsen (2002) undersøger, hvilke refleksioner og overvejelser sagsbehandlere i socialforvaltningen gør sig, når samtalen falder på at anbringe et barn uden for hjemmet. Undersøgelsen skal analysere hvilke forhold i familien, sociale omgivelser, hos barnet selv og i barnets dagligdag, som sagsbehandlere skal rette fokus på. Der skal mange overvejelser til, når et barn skal anbringes uden for hjemmet, fordi en anbringelse er en stor forandring i barnets livsforløb og i relationen til barnets biologiske forældre. Forskning peger på, at tidligere anbragte børn, som er blevet voksne, er socialt dårligt stillet i forhold til en række elementer som arbejde, helbred, uddannelse og sociale problematikker. Beslutningen om anbringelse tages på baggrund af barnets samlede situation og viden om, hvilke opvækstfaktorer der er skyld i barnets u hensigtsmæssige udvikling. Undersøgelsens metode bygger på sagseksempler, som sagsbehandlerne har besvaret individuelt i form af spørgeskemaer og i form af gruppeinterviews. Der indgår 11 kommuner, og de er udvalgt på baggrund af deres anbringelsesfrekvens. I henhold til gruppeinterviews er kommunerne udvalgt på baggrund af deres størrelse, så der kan blive sikret, at der er flere end en sagsbehandler. Undersøgelsens konklusion bygger på, at sagsbehandlerne har varierende synspunkter på, hvordan en børnesag skal forløbe. Forskellighederne kan bygge på blandt andet, at en sagsbehandler vurderer, at barnet skal fjernes fra familien med eller uden samtykke fra forældrene, mens en anden sagsbehandler ikke vurderer, at sagen er af alvorlig karakter, og dermed fokuserer mere på, om indsatsen over for familien skal være af forebyggende karakter. Det forekommer, at sagsbehandlerne udfører en delvis identisk vurdering af barnets situation, men de kommer frem til forskellige konklusioner. Vi har i specialet ikke valgt at fokusere yderligere på sagsbehandlere, dog har vi en formodning om at dette er noget informanten vil berette om under livsfortællingen.

Der er også lavet forskning om, hvilke faresignaler der kan være ved fejlanbringelse. En britisk undersøgelse, der er lavet af Farmer, Moyers og Lipscombe (2004), har yderligere identificeret identifikationer af faresignaler, som udgjorde en særlig risiko for en fejlet anbringelse, hvor især unge, som påvirkede plejefamiliens børn negativt, unge, som involverede sig i negative grupper med jævnaldrende, samt unge, som ikke dannede relationer hverken i eller udenfor plejefamilien, i særlig grad skulle støttes op om, for at forebygge en mislykket anbringelse. Undersøgelsen viste desuden, at der kunne ses en sammenhæng mellem, at den unge ikke engagerede sig i skolen, samt lav grad af relationsdannelse i skolen, og et negativt anbringelses-outcome. Desuden ville unge, der klarede sig dårligt i skolen, være mere tilbøjelige til at søge negative grupper af jævnaldrende, hvilket var et af de såkaldte faresignaler. De konkluderede desuden, at de unge i højere grad skulle støttes op omkring i henhold til skolen. Slutteligt kunne der konkluderes, at kontakten mellem den unge og de biologiske forældre i mange tilfælde var problematisk, og at den i en del tilfælde havde negativ indvirkning på den unge, hvorimod kontakt med bedsteforældre ofte havde en positiv indvirkning. Anbringelsen udgjorde ingen forandring for forholdet mellem den unge og den biologiske familie. På trods af, at dette er en britisk undersøgelse, så vi ligheder mellem denne undersøgelse og andre, hvorfor den er medtaget. I undersøgelsen bliver der konkluderet hvilke positive og negative relationer den anbragte har, hvilket vi i specialet også ønsker at belyse.

På trods af at kontakten mellem den unge og de biologiske forældre i mange tilfælde er problematisk, bliver der også forsket i, hvorfor kontakten til de biologiske forældre skal vedligeholdes under anbringelsen. Corlin (årstal) undersøger, hvilke forventninger der er til plejeforældre. Forventningerne er, at plejeforældrene skal være nærværende, omsorgsfulde og kærlige overfor deres plejebørn, og samtidig skal plejeforældrene være professionelle i samarbejdet overfor kommunen og plejebarnets biologiske forældre. Omsorgsfulde og indfølelse plejeforældre, som er stabile i plejebarnets liv, er en stor styrke i plejebarnets psykiske udvikling. Der er en diskussion, om plejeforældre skal supplere plejebarnets biologiske forældre, eller om plejeforældrene af hensigtsmæssige årsager skal erstatte de biologiske forældre rent psykologisk. Det er vigtigt, at barnet knytter tætte relationer til både de biologiske forældre og plejeforældrene. Børns tilknytningsrelationer er der, hvor børnene og senere som voksen henter deres følelsesmæssige tryk, når de er bange, utrygge, eller mangler hjælp. Tilknytningsrelationer er vigtige for barnet, fordi de er med til at forme barnets følelsesmæssige udvikling. I det daglige samspil mellem barnet og dens omsorgspersoner er personerne i stand til at læse barnet, og

derigennem tilbyde barnet et omsorgsfuldt og afstemt miljø, samt lære at regulere og genkende sine følelser. Anbragte børn og unge, som har oplevet omsorgssvigt, kan have vanskeligheder ved at knytte relationer til plejeforældrene. Disse børn har ikke udviklet deres færdigheder til at skabe kontakt til plejeforældrene, fordi børnene forventer en negativ respons. Børnene beskytter sig fra at opleve flere svigt fra voksen ved at undgå at knytte relationer til plejeforældrene. Det er vigtigt, at plejeforældrene kan rumme at blive afvist flere gange af plejebørnene, og at de kæmper for at skabe en kontakt til plejebarnet.

Olsen, Egelund og Lausten (2011) fokuserer på langtidsvirkningerne af at have været anbragt uden for hjemmet som barn. I undersøgelsen er der en gruppe af de tidligere anbragte, og en kontrolgruppe, som følges indtil de er 24 år. Der er tre faktorer, der er blevet undersøgt: uddannelse og arbejdsmarkedsdeltagelse, helbred og kriminalitet. Metodisk er de to grupper, undersøgelsesgruppen og kontrolgruppen, udvalgt gennem registerdata, for bedst muligt at kunne opnå at det eneste, der adskiller de to grupper, er at den ene gruppe har været anbragt uden for hjemmet, og det har den anden ikke. I analysen fokuseres der dog kun på dem, der har haft en mellemlang eller langvarig anbringelse. Resultaterne i undersøgelsen peger på, at tidligere anbragte kommer ud med negative konsekvenser. Der konkluderes altså, at anbragte har en større sandsynlighed for ikke at have en uddannelse udover grundskolen. Når undersøgelsesgruppen sammenlignes med kontrolgruppen, er der en betydelig oversandsynlighed for, at tidligere anbragte har et lavt uddannelsesniveau. Det tyder altså på, at anbringelsen ikke har den positive effekt, som skulle forbedre den negative fremtid, de tidligere anbragte ellers ville have fået, hvis de ikke var blevet anbragt. I forhold til tidligere anbragte og kriminalitet konkluderes der, at anbringelse gennemsnitlig ikke nedsætter de tidligere anbragtes tilbøjelighed til at begå kriminalitet. De kunne dog ikke med sikkerhed sige, at anbringelser i sig selv bidrager til de kriminelle handlinger, men resultaterne peger umiddelbart i den retning. Specialet vil adskille sig væsentlig fra denne undersøgelse i forhold til metoden af indsamling af empiri. Olsen, Egelund og Laustens undersøgelse er en kvantitativ undersøgelse, hvorimod dette speciale er en kvalitativ undersøgelse. Informanterne i specialet kan formodes at kunne uddybe undersøgelsens resultater.

En anbringelse kan skyldes flere ting, og kan derfor også have flere udfald, og det er derfor svært at generalisere, når der snakkes om tidligere anbragte. Andersen og Jensen (2016) har ligeledes undersøgt risikoen for at blive anbragt og anbringelsers virkemidler gennem registerdata. Overordnet konkluderer Andersen og Jensen også, at tidligere anbragte generelt klarer sig dårligere,

men kan antages at være enig med Olsen, Egelund og Lausten (2011) i, at forskellene mellem tidligere anbragte og ikke-anbragte ikke nødvendigvis kan tillægges effekten fra en anbringelse. Andersen og Jensen pointerer, at forskellene afspejler summen af de problemer, som de tidligere anbragte mødte før anbringelsen. Personer, der ikke har været anbragt, har generelt bedre opvækstbetingelser, adgang til flere ressourcer og muligheder end tidligere anbragte. Derfor vil individer, der ikke har været anbragt, være mere egnede til at håndtere den voksnes tilværelses udfordringer. Ifølge undersøgelsen er formålet med at lade børn vokse op uden for hjemmet, at give barnet bedre og mere stabile opvækstbetingelser, end de ellers ville få.

Egelund (2006) undersøger sammenbrud i anbringelser, hvilket er flytning af omsorgspersoner. Dette kan både være, når man skal i en plejefamilie, brud i anbringelsestiden, men også, når man efter en anbringelse hjemsendes eller flytter i egen bolig. Undersøgelsen er bygget på andre undersøgelser, samt eksisterende forskning. Egelund konkluderer, at det er op imod halvdelen af anbringelser af unge, der ender ud med et sammenbrud, hvor anbringelsen ikke bliver fuldført. Biologiske forældre spiller en marginal rolle i uplanlagt brud. Det er oftest den unge selv og anbringelsesstedet, der er skyld i bruddet. Der er begrænset forskning om konsekvenser af sammenbrud i anbringelse, men Egelund konkluderer, at sammenbrud kan føre til risiko for en usikker og potentielt farlig situation, hvor den unge befinder sig helt uden støtte fra voksenmiljøet. Ifølge Egelund er hovedårsagen til at anbringe et større barn antisocialitet, så det bliver et problem, fordi den stærkeste prädiktor for sammenbrud er antisocial adfærd. I realiteten kan man derfor sige, at anbringelsen ikke højner integration af antisociale unge, som anbringelsen sigter. Derimod har anbringelsen en sandsynlighed for at skubbe den unge til en yderligere antisocial udvikling, fordi sammenbrud i sig selv kan forøge de antisociale symptomer.

4.0 Teori

Gennem den eksisterende forskning har vi udvalgt den teori, vi finder relevant, og som bedst muligt vil kunne analysere forskellige aspekter af en livsfortælling om anbringelsen. Den relevante teori er samtidig også udvalgt på baggrund af at skulle analysere de relationer, som tidligere anbragte vægter eller ikke vægter, samt risikofaktorer, der opstår før, under og efter anbringelsen.

4.1 Social bond theory

Travis Hirschi's teori om social bond bunder i, at kriminalitet og sociale bånd har en relation, og at de sociale bånd kan være faktorer, der holder unge fra kriminalitet (Hirschi, 2014:229). Hirschi nævner fire former for sociale bånd, som kan mindske risikoen for at unge begår kriminalitet. Attachment er den tilknytning, unge har til en voksen, som medfører, at den voksens holdning og mening har en betydning. Dette kan netop være med til at den unge ikke vil skuffe den/de pågældende, og derfor holder sig fra kriminalitet. Dette er vigtigt i teenageårene, da forældrene ikke altid er tilstede gennem teenageårene, og de derfor ikke kan udøve direkte kontrol. Manglende tilknytning kan altså være med til, at et ungt individ begår en kriminel handling (Hirschi, 2014:231f). Commitment er, når individet er engageret i aktiviteter som uddannelse, arbejde og lignende. Den unge skal altså have noget at miste, og dermed ikke vil risikere sin fremtid ved at begå en kriminel handling. Involvement er, når den unge er involveret i nogle konventionelle aktiviteter, såsom fritidsaktiviteter, og har sin dag fuldt booket, hvilket gør, at den unge ikke har tid til at begå en kriminel handling, eller tillære sig afvigende adfærd. Den sidste form for social bånd i Hirschi's teori er belief, som er, når individet har den holdning, at man skal overholde/følge samfundets normer og værdier, og dermed ikke overtræder loven eller de uskrevne regler (Hirschi, 2014:232).

4.2 Selvkontrol

Hirschi og Gottfredson har rettet det kriminologiske syn på familien, og hvad forældre gør eller ikke gør gennem et barns opvækst. Hirschi's forrige teori bygger på den indirekte kontrol fra forældrene, hvorimod han udvikler teorien sammen med Gottfredson og argumenterer for, at det er den direkte kontrol, der er den mest effektive i opdragelse. De argumenterer altså for, at der skal være en straf for dårlig opførsel eller hvis man ikke følger reglerne, for ellers bliver der ikke dannet selvkontrol, og barnet vil derfor fortsat være impulsivt, kortsigtet og lignende. Dette kan også føre til, at de mister viljen til at få succes både i skole, arbejde, sociale relationer og lignende, hvilket

Hirschi og Gottfredson mener kan resultere i et liv fyldt med konflikter med loven og personlige og sociale nederlag.

Individer med en lav selvkontrol har typisk ustabile forhold både til partnere og venner samt arbejde. Begrænset selvkontrol medfører oftest også, at man søger nydelser i momentet, og tænker ikke langsigtet, men ser på det nu og her. Dette kan indbefatte at ryge, tage stoffer, få børn uden for ægteskabet og lignende. Individer med lav selvkontrol håndterer ikke konflikter gennem kommunikation, men bruger vold og bliver udadreagerende (Gottfredson & Hirschi, 2014:242f).

4.3 Usikre bånd

Thomas Scheff sonderer mellem to situationer af usikre bånd. Enten kan et usikkert bånd mellem individer være for stramt eller for løst (Scheff, 1977:73f). Gennem litteraturen, som er på feltet, kan vi se, at dette tit kan være et problem mellem barnet og deres biologiske forældre. Hvis båndet er for løst, er det fordi, de individuelle behov og ønsker fylder det hele, og gruppen ikke har nogen betydning, hvilket eksempelvis kan være familien, vennerne eller andre former for grupper. Hvis de individuelle medlemmer derimod er opslugte, og der ikke er plads til individuelle behov eller ageren, er der ifølge Scheff skabt et for stramt bånd mellem gruppens medlemmer.

4.4 A Theory of Persistent Offending and Desistance from Crime

John H. Laub & Robert J. Sampson beskriver fire faser, man gennemgår, når man ændrer sig fra den man var, til at blive til den person, man er i dag (Laub & Sampson, 2014:545).

Første fase er, når individet oplever en strukturel forandring, eksempelvis et nyt forhold. Anden fase er resultatet af forandringen, som kan ende i en uformel social kontrol fra for eksempel den nye kæreste. Eksempelvis hvis den nye kæreste viser støtte, og individet derved får en tilknytning, og derfor undlader direkte eller indirekte at begå kriminelle handlinger. Tredje fase er, når individets rutiner bliver forandret fra ustruktureret til struktureret. Dette kan indebære, at individet kommer væk fra individer, som kan have en negativ indflydelse, til at få rutiner, som er fyldt med ansvar, samt omgås individer, der har en positiv indflydelse. Fjerde og sidste fase er, når individet føler en forpligtelse og tilknytning til den nye forandring grundet, hvis individet har brugt mange kræfter, vil det være for risikabelt at ofre den nye forandring for den gamle kriminelle livsform.

Ifølge Laub og Sampson gør individet sig mange overvejelser, om det er værd, at skabe en ny forandring. Individet bliver samtidig påvirket af omgivelserne og individerne i omgivelserne. Individet skal altså være klar til at skabe forandringen og kan bryde ud af den, hvis det bliver nødvendigt, da forandringen ikke er bindende (Laub & Sampson, 2014:547).

Uformel social kontrol er den kontrol, som kærester, venner, familie og andre sociale relationer i individets liv kan udføre. Formel social kontrol er politiet og myndighederne (Laub & Sampson, 2014:546). De individer, som hverken har en fast struktur og/eller personer, der kan udføre den uformelle sociale kontrol, har højere risiko for at finde sammen med andre individer, som har det ligeledes, og dermed er der en større risiko for, at individet begår kriminelle handlinger eller bliver udsat (Laub & Sampson, 2014:548).

4.5 Pathways in the Life Course to Crime

Ifølge Terrie E. Moffitt er der to typer af asociale personer (Moffitt, 2014:525): En lille gruppe af personer, som er involveret i asocial adfærd i store perioder af deres liv, og en større gruppe af personer, som er involveret i asocial adfærd i en begrænset tid af deres liv.

Fokusset i teorien er, at asocial adfærd er et produkt af relationen mellem det sociale miljø og de individuelle faktorer. Moffitt beskriver, hvilke hovedfaktorer som gør, at individet er modtagelig over for asocial adfærd, og disse træk er en blanding af biologiske elementer og miljøet, som individet omgås i. Både individets personlige træk og miljøet påvirker hinanden, hvilket kan medføre, at påvirkningen kan foregå over en længere periode. Eksempelvis hvis individet i en periode opholder sig i et negativt miljø, kan det medføre, at individet får negative træk, som kan forøge risikoen for, at individet bliver tiltrukket af negative miljøer. Hvis individet er yngre, kan det have udviklet en asocial adfærd, som er så fastgroet i individet, at det kan være vanskeligt at ændre den negative adfærd til en positiv (Moffitt, 2014:525).

Individer i den lille gruppe med asocial adfærd vil ifølge Moffitt have startet den asociale adfærd allerede i barndommen ved at begå små ulovligheder, som at slå og bide. Efter individet er blevet ældre, er udviklingen af upassende adfærd og lignende blevet forværret, og kan have udviklet sig til kriminalitet (Moffitt, 2014:527).

Ifølge Moffitt minder børn tit om deres forældre i forhold til personlighed og temperament. I den forbindelse kan forældre, som har børn, der er vanskelige, mangle de nødvendige psykiske og fysiske ressourcer til at opdrage barnet. Børn, der kan fremkomme som hyperaktive, og kan komme med vredesudbrud, har behov for en opdragelse, der indeholder disciplin, så de kan få det under kontrol. De børn har dog ofte forældre, som selv er vrede og mangler tålmodighed samt vilje til at tage kampen op mod barnet på en ordentlig måde.

Ifølge Moffitt er der to typer af interaktion, som kan være med til at forklare, hvordan individer med en asocial adfærd i store dele af deres liv er opstået, og hvordan den kan fortsætte. Den første type er reaktiv interaktion, som indbefatter, at unge med en asocial adfærd bliver oplyst om de dårlige miljøer, tager miljøet til sig og gør miljøet til en del af dem. Den anden type er proaktiv interaktion, som indbefatter, at individer vælger eller skaber miljøer, som støtter deres asociale adfærd (Moffitt, 2014:532).

Individer, som har en asocial adfærd gennem større perioder af deres liv, har ifølge Moffitt ikke fået mulighed for, gennem deres udviklingsproces fra barndom til ungdom, at lære fra individer med en social adfærd. Børn, som har en lav selvkontrol og en aggressiv adfærd, bliver ofte afvist af voksne, og får dermed ikke chancen for rådgivning, eller muligheden for at lære at anvende sociale færdigheder (Moffitt, 2014:534).

5.0 Metode

I det følgende, vil der blive præsenteret hvilken videnskabsteoretisk tilgang specialet har samt vores metodisk overvejelser. Herunder adgang til feltet, udvælgelse af informanter, etiske overvejelser, biografisk narrativ metode, udarbejdelsen af spørgsmål til interviewene, mødet med feltet samt kvalitets sikring af specialet.

5.1 Hermeneutik

I hermeneutikken er fokus på individets måde at håndtere verden på gennem de forudsætninger og forståelser, individet har med sig. Individet kan aldrig undlade sine sociale, kulturelle og historiske forudsætninger (Gilje, 2017:135). I specialet havde vores informanter deres forudsætninger og forståelser med sig i interviewsituationen, og vi som interviewere havde vores forståelser og forudsætninger med os i mødet med informanten.

Individet vil altid have en opfattelse af tingene grundet de ubevidste fordomme, som styrer deres fortolkning og opfattelse af virkeligheden. Fordomme skal nødvendigvis ikke opfattes som negative, men kan blive betragtet som et positivt element i forestillingen om det mulige i at kunne opnå forståelse (Gilje, 2017:135f).

Den hermeneutiske cirkel er en vekselvirkning mellem del- og helhedsforståelse. Helhedsforståelsen sker, når individets fordomme og forforståelse sammen skaber en helhed. Helheden bliver omtalt som en horisont, som individet aldrig kan have det fulde overblik over. Dette kan grundes med, at individet kan have et klart overblik til dele af helheden, men ikke til selve helheden. Vi havde som forskere en mulighed for at få et godt kendskab til tidligere anbragte som en del af helheden, men vi havde ikke grundlag til at få kendskab til helheden, som tidligere anbragte rummer (Gilje 2017: 136).

Vi forsøgte at skabe en forståelse gennem eksisterende forskning om fænomenet tidligere anbragte, og det var den horisont, vi forstod begrebet ud fra. Vores informanter, der deltog i specialet, forstod fænomenet tidligere anbragte ud fra en anden horisont. Vi skulle forsøge at forstå fænomenet ud fra informanternes horisont for at kunne opnå en horisontsammensmeltning. Dette betød ikke, at vores egne og informanternes horisonter skulle blive identiske, da der altid ville være faktorer, som var fremmedgjorte for os som forskere, men det var her, at forskningen gav os en chance for en gradvis tilnærmelse til vores informanters horisont (Gilje, 2017:137). Derudover vil det narrative interview og de dertilhørende åbne spørgsmål bidrage til, at en horisontsammensmeltning kan forekomme.

5.2 Adgang til feltet

Inden for kriminologien kan der argumenteres for, at tidligere anbragte tilhører et sensitivt felt. Derfor gjorde vi som forskere nogle etiske overvejelser om, hvordan vi skulle nærme os feltet på en respektfuld måde. Et vigtigt punkt i overvejelserne var, at informanterne ikke skulle føle sig forulempet af os, samt at de ikke skulle føle, at de fik overskredet deres grænser ved at stille op til interviewet. Det var dermed også vigtigt, at informanterne kunne gå fra interviewet i en tilstand, hvor de kunne fortsætte deres daglige gang uden at være meget berørte af det afholdte interview (Jacobsen & Kristiansen, 2001:66). Inden interviewene gjorde vi os bevidste om, at det ikke var muligt at vi ingen indflydelse fik på informanterne. I praksis kunne det eksempelvis være, at vores spørgsmål bidrog til nye refleksioner omkring deres egen historie, eller til at få talt nogle traumatiske episoder igennem. Selvom vi muligvis bidrog til bearbejdelsen af informanternes til

tider traumatiske livshistorie, skulle vi stadig være bevidste om, at vi ikke agerede som terapeuter, da det ikke var vores formål. Vi skulle også være opmærksom på, at vores spørgsmål kunne skabe en modsat effekt end at bidrage til bearbejdelse af episoder. Vi skulle overveje grundigt, om spørgsmålene havde den mest effektive og gavnlige effekt på vores udvalgte informanter, så vi ikke unødvendigt skadede dem med vores spørgsmål (Jacobsen & Kristiansen, 2001:66).

5.3 Udvalgelse af informanter

Specialet har fokus på tidligere anbragte. Eftersom feltet er et sensitivt område, var vi bevidste om, at det kunne blive en udfordring at rekruttere informanter, hvorfor vi gjorde os mange tanker og overvejelser om, hvordan og hvor vi kunne skabe kontakt til dem. Det første vi gjorde i udvælgelsesprocessen var at søge på internettet efter, om der fandtes organisationer, som hjælper tidligere anbragte. Vores søgning gav resultat i form af organisationen Baglandet, som har til formål at hjælpe tidligere anbragte med at skabe et netværk. Efter fundet af Baglandet, tog en af gruppemedlemmerne telefonisk kontakt til lederen af Baglandet, Pernille S. Lindegren. Samtalen startede med at specialet blev præsenteret, samt gik samtalen om hvilken rolle Baglandet kunne spille i undersøgelsen. Der blev aftalt et møde, hvor vi fik lov til at interviewe Pernille. Formålet med interviewet var, hvilke muligheder vi havde i forhold til at få adgang til informanter fra Baglandet.

Vi lod Pernille udvælge informanter, og hun kom således til at fungere som en gatekeeper, der er en person, der står mellem interviewerne og de potentielle informanter (Keesling, 2011:2). Fordelen ved at anvende en gatekeeper var, at hun på forhånd havde en relation og et kendskab til de forskellige brugere af Baglandet. Det mest hensigtsmæssige havde været, hvis vi kunne skabe kontakt til alle vores informanter udenom en organisation, fordi der altid ville være en risiko for, at vi ikke opnåede adgang til visse informanter ved brug af en gatekeeper (Åkerström & Wästerfors, 2018:147). Dog medfølger der med en gatekeeper stadig visse selektionsbias, der præges af, at vi overlader udvælgelsen af informanter til gatekeeperen.

Vi havde inden det indledende interview lavet en liste med kriterier til udvælgelsen af individer fra Baglandet. Kravene var blandt andet, at vi gerne ville have informanter af begge køn og helst i aldersgruppen 25-40 år. Aldersgrænsen på minimum 25 år blev sat, da vi ønskede at høre om informanternes liv efter anbringelsen, eftersom vi fandt det naturligt, at der skulle være gået nogle år efter endt anbringelse. Et andet krav var, at informanten skulle have været anbragt uden for hjemmet i minimum to år. Derudover syntes vi, at det kunne være interessant at have både

individer, som har været i plejefamilier og på opholdssteder, men det valgte vi dog ikke som et krav. Vi gjorde det klart for Pernille af Baglandet, at vores hensigt med interviewene var at få informanternes livshistorier, og at vi var interesserede i at høre om livet før, under og efter anbringelsen. Dermed kunne Pernille videregive disse informationer til de potentielt interesserede informanter i Baglandet. Da vi også ønskede at høre informanternes fortælling om livet efter anbringelsen, vurderede vi, at det også ville være interessant at finde nogle informanter, der ikke var tilknyttet Baglandet. Vores hensigt med specialet er ikke, at Baglandet skal være et sammenligningspunkt, men vi fandt det stadig interessant at etablere en kontakt til potentielle informanter, der ikke har været brugere i Baglandet. Vi fik tidligere fortalt af Pernille, at de personer, der kom i Baglandet, var dem, der var udsatte i forhold til sociale relationer og netværk. I forbindelse med at få informanter uden for Baglandet valgte vi at se, om de sociale medier kunne give adgang til flere informanter. Udvalgelsesprocessen foregik derfor gennem søgning på det sociale medie Facebook. Vi søgte på forskellige grupper for tidligere anbragte og fandt gruppen “Anbragte og tidligere anbragte”. Vi startede med at skrive til administratoren af Facebook-gruppen, så vi kunne få adgang. Vi ventede nogle dage på respons, men der kom ingen svar på vores forespørgsel, hvorfor vi selv valgte at søge om medlemskab, og blev efter kort tid godkendt. Vi skrev et kort opslag i gruppen om hvem vi var, og hvad vi søgte jævnført vores søgekriterier (Bilag 5). Vores tilgang i Facebook-gruppen “Anbragt og tidligere anbragte” var, at vi søgte tidligere anbragte, som kunne tænke sig at dele deres livsfortælling med os. I løbet af nogle dage var der fem personer, der kommenterede opslaget, og gerne ville deltage i et interview. Vi tog selvfølgelig kontakt til dem, der havde skrevet, men havde på forhånd besluttet, at vi skulle have tre informanter via denne søgning, derfor måtte vi fravælge nogen. Dette blev gjort ud fra geografisk afstand, da en tidligere anbragt fra Sjælland var interesseret i at deltage, men da resten af informanterne befandt sig tættere på, ville vi i første omgang forsøge at få lavet aftaler med dem. En anden af informanterne var interesseret i at deltage i et interview med os, men gav udtryk for, at hendes kalender var meget fyldt, desuden var kontakten relativ ustabil. Derfor blev vi internt i gruppen enige om, at de tre andre informanter var dem, vi ville få gennemført interviews med. En af interviewpersonerne matchede ikke vores aldersmæssige krav, men da kontakten var god, og personen virkede ivrig for at fortælle sin historie, valgte vi at lempe på dette krav, som vi på forhånd havde besluttet os for.

Gennem vores søgning efter informanter lykkedes det os at gennemføre interviews med to personer fra Baglandet i Aalborg, henholdsvis en mand og en kvinder. Derudover lykkedes det os at

gennemføre interviews med tre af de informanter, som vi fik kontakt med gennem Facebook, hvoraf to var mænd og en kvinde.

5.4 Ethiske overvejelser

Specialet forsker i et område af kriminologien, der kan betegnes som et sensitivt felt. Da vi besluttede os for at søge informanter, som ikke var tilknyttet Baglandet, var vi bevidste om, at vi ville møde udfordringer i forhold til at komme i kontakt med tidligere anbragte. Vi valgte dog alligevel denne retning, da en person fra vores gruppe havde en bekendt, der tidligere havde været anbragt, og vi tænkte, at vi kunne få en informant i eller gennem vedkommende. Efter flere diskussioner frem og tilbage omkring at tage kontakt til hende, valgte vi at undlade at tage kontakt, da vi konkluderede, at det ville være forbundet med nogle etiske overvejelser. Disse overvejelser indeholdt blandt andet, hvordan forholdet mellem informanten og gruppemedlemmet ville være efterfølgende, altså om der ville ske ændringer grundet deltagelsen i specialet. Den overvejelse vægtede i vores begrundelse for at fravælge den bekendte som informant. En anden overvejelse var, at informanten måske ville føle trang til at udlevere flere og måske dybere informationer, end individet havde lyst til, grundet det tætte forhold til et gruppemedlem. Vi diskuterede dog også muligheden for at bruge denne person som gatekeeper, men igen var der mange etiske dilemmaer, som talte imod dette valg. Derfor valgte vi at indsamle informanter uden for vores egen kreds af bekendte, venner og lignende.

I starten af hvert interview blev informanten informeret om fortrolighed i projektet gennem samtykkeerklæringen, som interviewer og informanten underskrev sammen. Erklæringen gav informanten en sikkerhed, og gjorde det muligt for os at benytte informationer fra informanten gennem interviewene. Af hensyn til at beskytte vores informanter, vil der gennem projektet blive benyttet dæksnavne til informanterne, samt individer, byer og lokationer, som informanterne omtaler i interviewene (Bilag 3). Dette blev gjort for at anonymisere informanten, hvilket også vil være anvendt i transskriptionen af interviewene og i specialets analyse. I tilfælde af personfølsomme oplysninger givet gennem interviewene, vil disse også blive anonymiserede (Brinkmann & Tanggaard, 2010:443f).

Vi gjorde os mange overvejelser efter interviewet med vores informant Dennis, grundet hans medfødte hjerneskade, som påvirkede og stadig påvirker store dele af hans liv. Vores etiske overvejelser gik på, hvordan og i hvor høj grad hjerneskaden påvirkede hans opfattelse af, hvad der var rigtigt og forkert, og hvad der egentlig var sket i hans barndom, ungdom og nuværende

voksenliv. En overvejelse byggede på, hvor troværdig han var i henhold til at svare på vores spørgsmål. En anden overvejelse gik på, om det var forsvarligt af os at anvende ham i vores specialet, og dermed fortolke på hans udtalelser. Vores konklusion angående informanten Dennis var, at eftersom vi anvendte biografisk narrative interviews, som lægger fokus på informantens livsfortælling, måtte Dennis være troværdig, da det er hans liv og dermed hans livsfortælling.

Vi gjorde os inden afholdelsen af interviewene bevidste om, at spørgsmål, som vi kunne opfatte som "uskyldige", kunne virke invaderende for informanten, hvis det blev forbundet med et følsomt minde eller situation. Dette var noget, vi skulle være opmærksomme på under hvert interview, og dermed skulle vi vurdere undervejs, om det blev "for meget" for informanten. Vurderingen gik dermed på om det var hensigtsmæssigt at undlade og gå i dybden med spørgsmålet. Da vi ikke kunne være sikre på, hvilke spørgsmål vi kunne stille i forhold til informantens følelser og oplevelser, gjorde vi det tydeligt allerede i starten af interviewet, at informanten havde ret til at afvise et spørgsmål. Intervieweren skulle undgå at vise omsorg for informanten, fordi det kunne udvikle sig til, at informanten kunne give oplysninger, som ikke var planlagt eller ønskede at dele med intervieweren (Brinkmann & Tanggaard, 2010:437).

5.5 Biografisk narrativ interview

I specialet valgte vi at anvende biografisk narrativ metode, da vi ønskede at undersøge tidligere anbragtes livsfortælling. Et narrativ er en fortælling, der er karakteriseret ved et meningsskabende plot fortalt i retrospektiv (Thomsen, Bo & Christensen, 2016:14). Vi fandt metoden passende, da vi ikke udelukkende ønskede at lave en undersøgelse om selve anbringelsen, men både om tiden før, under og efter anbringelsen, idet det kan give et dybere indblik i den livsverden, anbragte oplever (Creswell, 2013:74f). En narrativ tilgang åbner op for en udforskning af, hvordan de fem tidligere anbragte konstruerer narrativer, og hvordan de anvender narrativerne (Thomsen, Bo & Christensen, 2016:18). Gennem interviewpersonernes narrativer gives der et indblik i, hvordan identiteter konstrueres, og hvordan den sociale verden tolkes og forstås af de fem tidligere anbragte, der er omdrejningspunktet for specialet (Thomsen, Bo & Christensen, 2016:13). Den narrative metode blev desuden vurderet som passende, da den ligesom skønlitteratur både har en begyndelse, midte og slutning, og at der samtidig var en eller flere kampe, konflikter og såkaldte turning points, som vi anså som værende vigtige i forhold til at undersøge tidligere anbragtes livsfortælling (Creswell, 2013:74f). Dette betød i praksis, at vi ønskede at inddrage hele informantens livsfortælling, da vi hermed kunne få indblik i et længere forløb og dermed udvikling.

I empiriindsamlingen er det de erfaringer, som interviewpersonen har gjort sig gennem sit liv, der er undersøgelsens fokus (Clandinin & Connelly, 2000:18). Det er under empiriindsamlingen vigtigt, at interviewerens kan sætte sin egen forforståelse til side, således at det er interviewpersonens egne holdninger og erfaringer, der kommer til udtryk. Dette kaldes også bracketing, hvor interviewerens ved at sætte sine egne forforståelser til side, giver plads til at subjektiviteten kan være i fokus. Det er dermed også vigtigt, at det er interviewpersonen, der taler mest under interviewet. Vi er dog bevidste om, at det ikke er muligt at sætte vores egen forforståelse helt til side, da den altid vil være med i vores underbevidsthed. Det betyder, at den viden, vi har tilegnet os gennem egne erfaringer og studier, altid vil have en vis indflydelse på vores tilgang til informanterne, og dermed ikke kan tilsidesættes fuldstændig.

I empiriindsamlingen fandt vi det vigtigt, at vi i så vidt muligt omfang udførte længere samt opfølgende interviews med interviewpersonerne for at få en mere detaljeret og omfattende datamængde, som den narrative metode lægger op til.

En vigtig faktor i narrative interviews var at få lange og uddybende interviews med ens informanter, og det krav blev der lagt meget vægt på at efterleve under hvert udført interview. To af de udførte interviews var over to timer lange, da vi afsluttede dem, og det var første interview med vores informanter. Da vi havde fået transskriberet de to interviews, var vi tilfredse med dybden af svarene på spørgsmålene og hvor fyldestgørende de var, så vi valgte ikke at udføre et andet interview med de to informanter. En anden grund var også, at vi vurderer, at overskuddet hos de to informanter kunne være lav for et interview nummer to, fordi de havde været meget følelsepåvirkede under det første interview. I to af interviewene med to informanter fra Baglandet blev der udført et efterfølgende interview. Det ene tilfælde var fordi emnet livet efter anbringelsen ikke var blevet omtalt i første interview, og i det andet interview var der et behov for at få flere og mere uddybende svar på spørgsmålene. Hos den ældste af informanterne, vurderede vi, at ét interview måtte være tilstrækkeligt, fordi overskuddet hos informanten lå på et lavt punkt, grundet det var længe siden individet havde været anbragt. Hos de informanter, hvor vi kun udførte ét interview kunne vi have udført et opfølgende interview, hvis vi skulle have fulgt den narrative metode slavisk. Vi valgte dog at vurdere efter hvert overstået interview, hvor påvirket af følelserne, minderne og samtalen vores informant var, og dermed afgjorde, om der skulle udføres et opfølgende interview.

Vores tilgang til dataindsamlingen var at fokusere på åbne spørgsmål. Vi gjorde derfor ikke brug af en struktureret eller semi-struktureret interviewguide, da vi ønskede at omfavne informantens fortælling således, at det var personens egen fortælling og dermed emner, kronologi, turning points, konflikter, og så videre, der skulle komme til udtryk. Vi var desuden også bevidste om, at fortællingerne ikke nødvendigvis ville være af ensartet karakter, og dermed kunne en åben tilgang til spørgsmålene bringe de individuelle fortællinger bedst muligt i spil. Vi havde dog på forhånd talt om, hvilke emner vi ud fra tidligere research fandt relevante samt naturlige i forhold til en persons livsfortælling. Disse emner blev brugt som en guide til, hvis samtalen skulle gå i stå, samtidig med at den sørgede for, at der var en vis konformitet i forhold til, hvilke emner, der blev berørt under interviewene. I de tilfælde, hvor vi gennemførte opfølgende interviews, er det klart, at vi under andet interview i højere grad havde forberedt spørgsmål. Formålet med de opfølgende interviews var netop at få uddybet eller få skabt klarhed over nogle af de emner og situationer, der var blevet berørt i det første interview.

5.6 Udarbejdelsen af spørgsmål til interviewene

I udarbejdelsen af specialets spørgsmål til interviewene var fokus på de problemstillinger, som projektets problemformulering lagde op til at undersøge. Spørgsmålene blev udformet med formålet at få fyldestgørende og uddybende informationer fra informanterne om deres livsfortælling, som ville være gavnlige for at besvare projektets problemformulering. Specialets retning vil primære være abduktiv. Indsamlingen af empirien vil være induktiv grundet vores valg om ikke at anvende teori til at udforme spørgsmålene. I interviewsituationen er vi også induktive, fordi vi lader os styre af vores emner, som er informantens liv før, under og efter anbringelsen, samt stillede de opfyldende spørgsmål som passede til det, vores informant fortalte.

Selve interviewene blev udført i et sprog, der kan betegnes som almindeligt hverdagsprog. Der blev ikke anvendt akademiske udtryk, da vi ønskede at mindske muligheden for misforståelser mellem informanten og interviewer. Hverdagsprog blev ligeledes anvendt, fordi vi ville skabe en naturlig dialog med informanten, som derved ville bidrage til en uddybende empiriindsamling. Formålet med interviewspørgsmålene var at ruste os selv til at stille åbne spørgsmål til informanterne, samtidig med at vi ønskede at have en biografisk narrativ tilgang til interviewet, således at informantens naturlige fortælling blev bragt i spil. Eksempler på åbne spørgsmål kunne blandt andet være "Vil du fortælle om dit liv før anbringelsen?", "Kan du fortælle om (emne)?", "Kan du give et eksempel på (emne)?", "Har du lyst til at fortælle om (emne)?", "Har du lyst til at uddybe det?", samt "Vil du fortælle mig, hvad der skete?". Desuden valgte vi at skrive emner samt

underemner ned, som vi ønskede at få viden om. Disse emner var valgt på baggrund af, hvad vi forventede, at en persons livsfortælling overordnet kunne indebære. Emnerne var som følger: relationer, skoleliv, arbejdsliv, overgang til anbringelse, overgang til voksenliv, kriminalitet/misbrug og forhold til systemet/det offentlige (Bilag 2).

Interviewet blev indledt med informationer til vores informant, såsom forklaringen af samtykkeerklæringen, og at informanten altid havde mulighed for at sige fra overfor et spørgsmål, som blev stillet, samt at tænkepauser i interviewet var acceptable (Bilag 1). Vi spurgte informanten om tilladelse til, at optage interviewet. Informationerne skulle være med til at vejlede og berolige informanten.

5.7 Mødet med feltet

De første interviews var med to informanter, som vi fik gennem Baglandet i Aalborg. Før interviewene havde vi ikke haft nogen former for kontakt til informanten direkte, men det hele foregik gennem vores gatekeeper. Hun havde tilbudt, at interviewene kunne foregå ved Baglandet i Aalborg, hvilket vi vurderede ville være oplagt. Dette kunne gøre, at informanten befandt sig i trygge og vante omgivelser, og dermed havde de bedste forudsætninger for at føle sig godt tilpas, og dermed være mere åben under interviewet.

Informanterne, der blev rekrutteret gennem Facebook gruppen “Anbragte og tidligere anbragte”, boede ikke i Nordjylland, og vi tilbød derfor at komme til dem. Interviewene med disse informanter blev derfor afholdt hjemme ved de enkelte informanter, hvilket vi så som en fordel, da dette ville være med til få informanten til at føle sig tilpas i de kendte omgivelser.

5.8 Kvalitets sikring af specialet

Den interne validitet kan argumenteres for at være lav, fordi metoden er biografisk narrativ metode og det netop er informanten der har styringen under interviewet og bestemmer hvilken retning den skal tale. Dog har vi forsøgt at højne den interne validitet ved, at have nogle emner der skulle berøres under hvert interview for derved, at være sikker på at kunne besvare problemformuleringen.

Den eksterne validitet er lav, grundet interviewformen, som er biografisk narrativ. Derfor er det ikke sandsynligt, at vores resultater kan generaliseres ud til en population. Selvom der er fundet mønstre mellem vores empiri og eksisterende forskning, gør det sig ikke gældende at generalisere.

De biografisk narrative livsfortællinger fra informanterne er subjektive, og kan derfor ikke sige noget generelt om andre tidligere anbragte, men kun bidrage med en stemme til forskningen.

Reliabilitet er pålidelighed i henhold til, om andre forskere kan opnå de samme resultater ved anvendelse af de samme metoder, der er anvendt i specialet (Kvale & Brinkmann, 2015:318).

Reliabiliteten er lav, fordi vi som forskere bliver en del af fortolkningen grundet vores hermeneutiske vinkel på specialet. Vi fortolker informanternes udtalelser i bearbejdelsen af analysen med vores egne forforståelser og fordomme, og dermed kan vi indirekte påvirke resultaterne. Samtidig svækkes reliabiliteten på grund af vores metodevalg, da biografisk narrativ metode fokusere på den enkelte subjektive livsfortælling, som aldrig kan gengives 100 procent af et andet individ. Vi har forsøgt at højne reliabiliteten ved at skabe gennemsigtighed i henhold til de forskellige tankeprocesser, metodiske overvejelser og beslutninger, der er taget i forbindelse med de udledte resultater og konklusioner.

Det kan øge reliabiliteten, at transskriptionerne er vedlagt, fordi man kan se enhver udtalelse, som det har foregået i interviewsituationen med få undtagelser af det, som er gået tabt i oversættelsen fra talesprog til skriftsprog.

6.0 Persongalleri

I det følgende vil være en præsentation af informanterne samt en kort gengivelse af nogle af aspekterne som der blev omtalt under livsfortællingen. Dette gøres for give læseren et indtryk af informantens liv, for at kunne forstå delene af analysen. Der er dog blevet lavet uddybende persongallerier, som kan findes under bilag (Bilag 4).

Amalie er en kvinde på 29 år, som bor med sin kæreste og søn på 10 år. Amalie oplevede en voldsom skilsmisse mellem sin mor og far, hvilket forandrede moren. Før skilsmissen havde Amalie en mor, der var fraværende, da hun var syg, og påtog sig derfor ikke morrollen. Det resulterede i, at Amalie både skulle passe sig selv, men også sin lille bror, når faren var på arbejde. Der var vold i familien, men Amalie beskriver det som at de kun fik en endefuld eller lussinger, men at faren udøvede både fysisk og psykisk vold over for moren. Denne psykiske og fysiske vold fører moren dog videre efter skilsmissen over for Amalie. Efter skilsmissen flyttede Amalie, moren og broren til et socialt udsat boligområde, hvor Amalie fik nye venner, som hun kalder for utilpasse unge, som ikke havde en plads i samfundet. Hun beskriver, at denne vennekreds, som begik

småkriminalitet, blev hendes trygge base, fordi de passede på hinanden, og hun kunne være sig selv. Da moren ændrede sig efter skilsmissen, prøvede hun at tage den strenge moderrolle, men samtidig levede hun det vilde liv med forskellige mænd. Amalie oplevede altså igen at blive overladt til sig selv. Der opstod et vendepunkt, hvor Amalie gik fra at være den søde pige til at blive trodsig. Amalie endte med at blive smidt ud hjemmefra, og boede hos forskellige bekendte indtil hun blev anbragt hos en plejefamilie, som boede langt fra Amalies opvækstmiljø. Med tiden finder hun sin plads i det nye miljø, og bliver en del af plejefamilien, dog oplever hun at være selvskadende under sin anbringelse, og kommer igennem en spiseforstyrrelse, hvilket begrundes som senfølger af barndommen. Plejefamilien blev altså et nyt vendepunkt, og hun oplevede omsorg og tryghed i familien. Efter anbringelsen faldt det hele fra hinanden, fordi hun kom til at bo alene i et dårligt miljø. Amalie begyndte at tage stoffer og drikke, fordi hun fik kæreste og venner fra det dårlige miljø. Hun kom ud af det dårlige miljø og fik en ny kæreste, som hun fik et barn med. Dette barn blev et vendepunkt i Amalies liv, fordi hun fik ansvaret for et andet menneske. Hun begyndte at kæmpe for en god tilværelse, men oplevede depression, men beskriver hvordan hun kæmpede sig igennem det, og samtidig fandt sin nuværende kæreste. Amalie er i gang med en uddannelse, men er flere gange blevet sygemeldt, dog kæmper hun stadig for at komme gennem uddannelsen. Amalie har ikke nogen fast kontakt til moren, men snakker med hende et par gange om året, dog tydeliggøre hun, at moren stadig er en ustabil relation, eftersom hun prioriterer sig selv først. Faren har hun dog ingen kontakt med, da de gennem tiden er stødt på konflikter, fordi han altid prioriterede sin nye familie. Amalie har dog stadig kontakt med sin plejefamilie, og ser dem som sin egen familie den dag i dag.

Dennis er 29 år og bor i en treværelseslejlighed sammen med sine ildere. Dennis er som barn adopteret og har en medfødt hjerneskade. Grundet sin hjerneskade var Dennis i stand til at udføre ”ekstreme ting” under sin barndom, eksempelvis omtaler han sin søster som sin boksebold og dermed hans underholdning samt at han har forsøgt at tage livet af flere personer. Dennis’ narrativ er præget af en undskyldende tone, og påpeger selv, at han lyder som en psykopat, når han fortæller om sit daværende syn på søsteren. Dennis fortæller om familiestrukturen, at det var ham, der bestemte i familien. Hvis forældrene bad om en ting, og Dennis sagde nej, svarede forældrene ikke andet end ”okay”, fordi de frygtede hans voldsomme reaktioner. Da Dennis var omtrent 14 år, blev han undersøgt for, hvad der lå til grund for adfærden og aggressionen. Dennis fortæller, at nogen diagnosticerede ham som sociopat med psykopatiske tendenser. Andre mente, at hans adfærd var

forårsaget af hjerneskaden. Psykologerne kunne ikke finde ud af, hvad der præcist var galt med Dennis udover konklusionen, at der var manglende forbindelser mellem hans empati og virkelighedssans. Den medfødte hjerneskade, forårsagede, at han som 15 årig blev anbragt på et opholdssted. Den første tid på opholdsstedet tilbragte Dennis i et lille, aflåst lokale, der fungerede som værelse. Derudover måtte Dennis ikke have kontakt med forældrene de første tre måneder. De følgende tre år boede Dennis på opholdsstedet, og denne tid omtaler Dennis som rigtig god. På opholdsstedet blev der sat regler og faste rammer for Dennis. Som 19 årig flyttede han, et halvt års tid, hjem til sine forældre igen. Søsteren talte dog ikke med Dennis, da han flyttede hjem igen. De undgik altså hinanden, mens de begge boede ved forældrene. I dag er Dennis vred på søsteren, fordi hun har anklaget ham for at have voldtaget hende, da de var børn. Dennis fortæller, at søsteren har været meget påvirket gennem sine teenageår af den vold, Dennis udsatte hende for, og at hun som følge af volden udviklede psykiske sygdomme. Dennis har stadig kontakt til sine forældre, hvor de blandt andet besøger Dennis hver fredag i tre timer. Dennis har ikke noget arbejde, men bruger lang tid foran computeren samt sine ilder, som han beskriver er hans børn og betyder alt for ham.

Laila er 37 år og har haft en barndom der var præget af massiv vold. Volden eskalerede efter hendes søster kom til verden. Moren tænkte kun på sine egne behov og derfor måtte Laila tage sig af søsteren. Lailas skoleliv var ustabil, fordi hun i perioder blev holdt væk af moren og havde derfor svært ved at følge med og være interesseret. Derudover nævner hun, at de fik dårlig mad at spise, hvilket medvirkede til, at hun blev mobbet. Under sin opvækst var hun ensom, og havde ikke rigtig nogle venner, da hun havde svært ved at stole på nogen. Da Laila var 14,5 år, blev hun tvangsfjernet fra moren. Hun blev anbragt i en akutplejefamilie i 14 dage, hvorefter hun blev anbragt hos faren. Tiden hos faren vil Laila ikke tale om, men hun beretter at faren havde et misbrug. Efter tre år valgte hun at tage kontakt til en sagsbehandler for at flytte væk fra sin far. Herefter kom hun på opholdssted, hvor hun var i to og et halvt år. Laila var i starten ked af det fordi hun fik så meget ro på opholdsstedet, at hun begyndte at tænke over de ting, der var sket gennem hendes liv. Pædagogerne prøvede at tale med hende om det uden at være påtrængende, men forsøgte at gøre det i hendes tempo og efter hendes behov. Laila oplevede under anbringelsen stabile voksne hun kunne stole på samt andre unge hun kunne tale med, fordi de havde lignende historier. Under anbringelsen, var det vigtigt for Laila at bibeholde kontakten til søsteren og få forsikret at hun havde det godt eftersom hun stadig boede hos moren. Efter en episode med opholdsstedets leder blev Laila smidt ud, og skulle derfor flytte mod sin vilje. På dette tidspunkt var Laila 19 år.

Det var hårdt for Laila, at gå fra bemanding døgnet rundt til at bo alene. Da Laila startede i Baglandet, hjalp de hende med at kontakte kommunen for at få noget støtte. Hun fik tildelt en bostøtte, for at få ordnet praktiske ting. På et senere tidspunkt fik hun en bostøtte, som hun også kunne tale med. Lailas bostøtte kendte et tilbud, hvor Laila kunne ringe til nogen pædagoger, når hun havde angst. Her blev der lavet en aftale om, at pædagogerne hver aften klokken ni ringede til Laila og hørte, hvordan det gik. Hun er ikke på arbejdsmarkedet men på kontanthjælp, men Baglandet har givet Laila en mentoruddannelse, hvor hun er mentor for nye personer i Baglandet, og det ansvar kan hun godt lide. Laila bor i dag sammen med sin kæreste, som hun går godt i spænd med. Hun har stadig kontakt med sin mor, dog er det udelukkende fordi søsteren stadig har kontakt med moren og for at bibeholde kontakten med søster, føler hun sig nødsaget til også at have kontakt med moren. Faren har hun ikke nogen relation til, dog oplever hun ubehag når hun møder ham på gaden eller hvis han opsøger hende. Laila har senfølger af sin opvækst, hun beskriver hvordan hun oplever angst når hun ser faren ude på gaden eller han opsøger hende, dog er disse senfølger blevet mindsket med tiden.

Mikkel boede før anbringelsen med sin mor og søster. Moren havde et misbrug, hvilket gjorde at Mikkel blev overladt meget til sig selv, men samtidig skulle han passe moren når hun skulle afruses. Derudover var moren voldelig samt havde bipolar to, hvilket gjorde at Mikkel hele tiden skulle være opmærksom på hvilket humør hun var i og dermed tilpasse sig hendes humør. Mikkel fortæller at misbruget ofte var grundet de mange mænd, moren var sammen med. Mikkels far var ikke en særlig stor del af hans liv, dog fortæller Mikkel at han hellere ville have boet hos faren frem for moren. Selvom Mikkel også oplevede vold hos faren, oplevede han samtidig kærlighed hvilket ikke gjorde sig gældende hos moren. Mikkel blev første anbragt på et opholdssted sammen med sin søster, hvorefter de forskudt af hinanden blev anbragt hos den samme plejefamilie. Til sidst blev Mikkel anbragt ved den plejefamilie, som han fortæller mest om under livsfortællingen, mens hans søster blev anbragt ni-ti forskellige steder i løbet af sin anbringelsestid. Han beskriver de fem år hos plejefamilien som de bedste i hans liv, fordi han oplevede omsorg, tryghed og blev en del af plejefamilien. Da han blev 18 år flyttede han fra plejefamilien selvom han gerne ville være blevet boende længere, dog besøgte han stadig plejefamilien samt var stadig en del af familien. Han var eksempelvis med til fødselsdage, juleaftner og lignende.

Mikkel har altid haft det svært i skolen og haft koncentrationsbesvær fordi der kørte små film i hovedet på ham, hvilket skyldtes hans opvækst hvor han eksempelvis havde fundet sin mor

bevidstløs, fordi hun havde forsøgt at begå selvmord. Han havde derfor svært ved at fuldføre en uddannelse. I seks år arbejdede han dog som IT-supporter i en kommune, men har nu søgt førtidspension grundet hans diagnose, skizofreni.

Mikkel fik et misbrug før anbringelsen, som fortsatte under og efter anbringelsen. Han oplevede en hashpsykose for fire år siden som resulterede i at han hørte stemmer, hvor han blev diagnosticeret skizofren. Dette blev vendepunktet for Mikkels misbrug, dog nævner han at han stadig røger lidt en gang imellem.

Mikkel har stadig et forhold til moren den dag i dag, dog er det begrænset, eftersom hun er manipulerende og skader ham mere end hun gavner ved eksempelvis at kører på hans samvittighed. Han nævner også, at hun gennem hele livet har kørt psykisk terror mod ham. Mikkel har venner der klarer sig godt i livet, men samtidig også venner der har misbrug.

Simon er født i 1971. Før anbringelsen har Simons opvækst i høj grad været præget af ustabilitet, blandt andet fordi faren havde et alkoholmisbrug, og havde kortvarige forhold til flere forskellige kvinder. Simon husker ikke sin mor fra barndommen, fordi hun flyttede fra ham og faren, da han var helt lille. Dog tog moren søsteren med, så Simon har altid følt et svigt fra moren.

Simon skulle placeres i familiepleje hurtigst muligt, for at sikre ham stabilitet og tryghed. I plejefamilien var der et plejebarn, som advarede Simon om ikke at blive hos familien. På trods af advarslen, valgte han at blive anbragt. Under anbringelsen oplevede Simon, at han og det andet plejebarn skulle passe 200 grise, som plejefamilien havde, kløve træ til plejefamiliens træfyrrer og lignende. Plejefamilien havde tre biologiske børn, men Simon og det andet plejebarn blev markant forskelsbehandlet, da de hverken fik det samme at spise eller et værelse med ordentlige møbler. Simon og det andet plejebarn havde et værelse nede i kælderen, og oplevede flere gange at vågne om morgenen med grundvand op til anklerne. Udover forskelsbehandlingen samt de ringe vilkår oplevede Simon massiv vold under anbringelsen. Ni ud af ti dage blev han udsat for vold, dog var det ikke kun fysisk, men også psykisk vold. Når Simon besøgte faren oplevede han også vold, derfor kunne han ikke fortælle sin far, hvordan det var hos plejefamilien. Simon blev også udsat for vold af plejebroren, samt blev han sat op imod det andet plejebarn, hvor de skulle slå. Plejemoren var den eneste, som Simon fik dannet en lille relation til under anbringelsen udover det andet plejebarn. Relationen til plejemoren fandt kun sted, når plejefaren og plejebroren ikke var hjemme, hvor Simon beskriver, at det de havde det godt. Efter endt anbringelse tog Simon afstand til faren grundet en voldsepisode. Derefter flyttede han om til sin mor, som han først fik en relation til på

daværende tidspunkt. Da Simon flyttede hjemmefra festede han, var sammen med piger, og havde forskellige jobs. Simon har to børn, som han har fået med to forskellige kvinder. Sønnen fik han med den første kvinde, som fik forældremyndigheden. Det endte dog med fælles forældremyndighed, fordi Simon kæmpede for det. Da Simon mødte sin kone, fik han samtidig et godt forhold til svigerforældrene og betragter dem i dag som sine forældre. Simon og konen fik en datter, som bliver kaldt en curlingunge, hvilket Simon er stolt af. I dag har Simon et anspændt forhold til sin mor, fordi hun er egocentreret. Hans far er død, hvilket han direkte beskriver, at han er glad for. Simons kontakt til plejefamilien blev fuldstændig brudt efter anbringelsen, dog har han prøvet at finde dem på de sociale medier, men fastslår, at han ingen kontakt ønsker. Simon har tidligere arbejdet i forsvaret, og har stadig lidt kontakt til dem, da han er ekstern instruktør ved frømandskorpset. Derudover arbejder han i dag som social- og sundhedshjælper, hvilket han har gjort i over 10 år, hvor han står for alt IT-arbejdet og rengøring samt være tilgængelig, hvis der er nogen, der har brug for at snakke.

7.0 Analysestrategi

Herunder vil der blive beskrevet hvordan analysen vil blive udarbejdet i specialet.

Analysen vil være struktureret ud fra temaer, som er kodet ud fra projektets empiri, der består af transskriptioner fra de udførte narrative interviews. Analysen vil være opdelt i tre dele, som lyder på del et, som er før anbringelsen, del to, som er under anbringelsen og del tre, som er efter anbringelsen. Dette gøres altså for at kunne besvare problemformuleringen ved at kigge på, hvilke relationer informanterne tillægger værdi både før, under og efter anbringelsen, samt hvilke risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer, der opstår.

Vi har anvendt teori som skal understøtte vores analytiske tolkninger. Dermed vil fortolkningerne af informanternes udtalelser ikke stå alene.

Specialet har en hermeneutisk tilgang, og dermed er det vigtigt med en vekselvirkning mellem del og helhed. Vores fremgangsmåde er, at vi har orienteret os i helheden, før vi tolker på delene. Med helheden har vi fokuseret på helhedsforståelsen af informanternes narrative livsfortælling, før vi har tolket på deres udsagn, som er delene. Vi søger dermed en fælles forståelse mellem analysens tolkninger og informanternes udsagn, så der kan opstå en horisontsammensmeltning. Først efter gennemlæsning af vores transskriptioner har vi, ved hjælp af Nvivo, dannet de forskellige koder,

som derefter er blevet til de forskellige dele under analysen. Analysen vil blive anskuet ud fra en fælles horisontsammensmeltning, og dermed ikke alene ud fra informanternes subjektive fortællinger.

Vi har indsamlet empiri fra fem informanter, men vi har besluttet at bruge fire af vores informanter til analysen. Grunden er, at vores femte informant adskiller sig markant fra de fire andre på alle aspekter, hvilket skyldes den hjerneskade, informanten har. Vi har derfor valgt at lave et separat analyseafsnit til sidst i analysen, hvor der vil blive fokuseret på informanten Dennis (Bilag B).

I analysen vil der ikke direkte blive konkluderet hvad der er risiko- og/eller beskyttelsesfaktorer gennem informantens livsfortælling. Dette vil først blive tydeliggjort gennem den diskuterende konklusion, som vil opsummere analysens vigtigste elementer i forhold til problemformuleringen.

8.0 Analyse

Specialet tager udgangspunkt i erfaringer og oplevelser, som fire informanter har gjort sig i forbindelse med at have været anbragt uden for hjemmet i en periode inden de fyldte 18 år.

Oplevelserne og erfaringerne kan både have været positive og negative. Gennem analysen vil vi finde frem til hvilken betydning de forskellige relationer informanten har haft gennem livsfortællingen samt hvilke risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer der bliver skabt både før, under og efter anbringelsen. Empirien sammenholdt med teori, kan være med til at drage paralleller mellem nogle af anbringelseshistorierne.

8.1 Del 1 - Før anbringelsen

8.1.2 Opvækstvilkår

Før anbringelsen har vores fire informanter levet med deres biologiske familier, som har været præget af vold, misbrug samt forældre, der lider af psykiske sygdomme. Ingen af informanterne har forældre der er samlevende i dag. Amalie er den eneste af vores informanter, som kan huske, at hendes forældre har været et par, dog får hun under livsfortællingen fortalt, at der både var fysisk og psykisk vold i forældrenes forhold. Den splittede familiestruktur som går igen ved alle informanterne anser vi som et mønster, da forskning peger på, at børn som kun lever med en af deres forældre har en større risiko for at blive anbragt. Dette er naturligvis ikke et argument, men det kan øge risikoen for at blive anbragt. Der kan antages, at der er nogle bagvedliggende faktorer,

når udfaldet bliver, at kun en af forældre tager sig af barnet. Denne antagelse kan vi støtte op omkring eftersom vi ser det ved alle informanterne.

Andersen' og Jensens forskning peger på, at børn og unge med enlige mødre har højest risiko for at blive anbragt (Andersen & Jensen, 2016:82). Dette aspekt kan vores empiri støtte op omkring. Eksempelvis boede Laila hos sin mor, som var enlig og Amalie og Mikkel boede hos deres mødre, som havde skiftede partnere. Mikkel nævner, at det var morens mange partnere der fik hende til at drikke og dermed ikke levede op til rollen som mor. Simon boede derimod ved sin far, som også havde mange skiftende partnere, så informanterne fik ikke en tilknytning til en stabil voksen (Bilag A, C, D & E). Dette kan ikke bruges som et argument for anbringelsen, men ved hjælp af Andersen' og Jensens forskning, kan der antages at risikoen forhøjes.

8.1.3 Biologisk familie

Både Amalie og Mikkel beretter om forældre, der har været i stand til at opstille en facade udadtil af, at der ikke var problemer i familien. Amalie beskriver:

“Min far har været alkoholmisbruger og min mor har været pillemisbruger, men ikke noget som har været udadtil, det har været indadtil også plus hvad skal man sige, der har været vold i hjemmet også. Men jeg vil nok sige, hvis man kigger udefra så har det været det meget gennemsnitlige med to børn, dreng og en pige og to hunde og et fint lille rækkehus, Stationcar, ja det her meget sådant glansbillede” (Bilag A).

På samme måde beretter Mikkel, at hans mor var god til at skjule, de problematikker der var i hjemmet især fordi hun var veluddannet:

“..fordi min mor, hun er ikke dum. Hun er selv uddannet socialrådgiver, og har hvad er det, dét hedder professorgrad i engelsk og sådan nogle ting. Så hun kunne jo hvad er det, dét hedder, få de dér socialrådgivere ned i knæ hver gang, fordi hun simpelthen var sådan inde i sagerne og kendte paragrafferne” (Bilag D).

Begge informanter giver altså udtryk for, at deres forældre udadtil ikke har været socialt udsatte. Amalies far havde et godt arbejde, men moren var hjemmegående og egentlig ikke påtog sig rollen som mor. Skilsmissen mellem Amalies forældre ændrede morens rolle, da moren pludselig påtog sig morrollen. Denne forandring kunne ses i forhold til de to situationer af usikre bånd Scheff

sondrer mellem, enten for løse eller for stramme bånd. Der kan argumenteres for, at båndet mellem Amalie og moren var for løst før skilsmissen hvorimod det vendte og båndet mellem dem blev for stramt. Båndet ændrer sig fra at Amalies behov og ønsker var det hun vægtede til, at der pludselig ikke længere var plads til hende, fordi det individuelle blev opslugt (Scheff, 1977:73f). Amalie beskriver dog, at det ikke var familien der blev prioriteret, men at det var morens behov og ønsker der dominerende (Bilag A).

På samme måde fortæller Mikkel, hvordan han skulle tilpasse sig moren behov:

”B: Og der blev man så ved med at give hende piller i 24 timer for at tage abstinenserne. Så det har jeg gjort siden jeg var 11 eller 12. Så jeg har altid haft den der, den der omsorg, (...) hvad hedder det nu.

A: Hm-m, ja, omsorg, for din mor.

B: Ja, og gøre det bedste for hende” (Bilag D).

I tilfældet med Mikkels mor kan det forklares med, at båndet mellem Mikkel og hans mor var for løst, eftersom morens behov fyldte det hele i Mikkels verden. Allerede som 11-12 årige skulle han tage vare på moren og sørge for, at hendes basale behov blev opfyldt og at hendes misbrug ikke kom til at skade hende yderligere.

Som nævnt tidligere kan forældres psykoser og personlighedsforstyrrelser øge risikoen for, at et barn bliver anbragt, hvilket er noget vi kan genkende i informanternes livsfortællinger. Mikkel og Laila fortæller, at deres mødre har nogle psykiske problemer. Dette resulterede i, at Mikkel ikke vidste, hvad han kunne forvente af hverdagen da det afhang af morens humør (Bilag C & D). Amalie fortæller lignende historie, at moren altid har været syg både fysisk og psykisk. Efter skilsmissen oplevede Amalie, at den psykiske terror som moren blev udsat for af faren, begyndte moren at lade gå ud over hende (Bilag A). Diagnoserne som informanterne oplevede ved deres mødre, gik ofte ud over informanterne i hverdagen i form af både fysisk og psykisk vold, hvilket vil blive uddybet senere i analysen. Denne tilstand var med til at skabe uro i familien, hvilket kunne øge risikoen for anbringelse (Andersen & Jensen, 2016:79).

Selvom flere af informanterne boede hos deres mor gennem deres opvækst, beskriver Amalie og Mikkel, at de hellere ville have boet hos deres far. Amalie beskriver:

“...nej det jeg har oplevet, det er en far der har taget med til fodbold og stået ude på sidelinjen og stået og råbt og skreget og heppet på sin datter”. Selvfølgelig min far har gu fanden har han været hård, altså det har han, men han har også været der. Han har også siddet og læst lektier med en og # når jeg tænker tilbage så den jeg tænker på af mine forældre som forældre, det er min far, altså det er sgu ikke min mor” (Bilag A).

På samme måde beskriver Mikkel:

“...altså hvis jeg skulle bo et sted, så ville jeg helst have boet hos min far, fordi han var den mest normale af de to.. jamen, altså han viste jo også omsorg” (Bilag D).

Det at informanterne oplevede at skulle bo hos den ene forældre, men hellere ville bo hos den anden skabte det usikre bånd, samt en begrænset tilknytning mellem informanten og forældrene (Scheff, 1977:73f). Gennem Mikkel’ og Amalies livsfortælling kan der antages, at grundet denne adskillelse af faren og moren havde de ikke en voksen at se op til, eftersom de havde en halv tilknytning til begge forældre. I forhold til Hirschis *social bond theory*, kan det altså betyde, at faktoren tilknytning som skal være med til at holde den unge væk fra den forkerte sti bliver begrænset. Den begrænsede tilknytning kunne være med til at skubbe informanterne i den forkerte retning, eftersom de ikke havde tilknytning til en voksen og dermed havde den voksnes holdning ingen betydning.

Laila boede også alene med moren og giver udtryk for, at hun har en form for tilknytning til moren. Ud fra livsfortællingen kan der diskuteres hvorvidt Lailas tilknytning til moren var sundt, eftersom hun ikke ville skuffe moren og dermed prøvede at tilpasse sig samt prøvede at forudse morens humør, så hun kunne undgå at blive udsat for vold (Bilag C).

Simon adskiller sig på de sidstnævnte punkter. Som beskrevet i persongalleriet forlod hans mor dem tidligt, dermed har Simon boet med faren før anbringelsen. Faren påtog sig ikke rollen som den stabile voksen. Faren drak, udøvede vold samt var sammen med mange forskellige kvinder, hvor Simon som barn lå og skulle lytte til det hele (Bilag E). Laila boede i starten af sin opvækst hos sin mor ligesom Amalie og Mikkel, men hun blev dog tvangsfjernet og anbragt hos sin far. Laila oplevede under tvangsanbringelsen at forholdet til faren blev dårligt, hvilket hun ikke ønskede at uddybe (Bilag C). Den begrænsede tilknytning, som informanterne havde til deres forældre, bliver tydelig gennem informanternes livsfortælling.

Alle informanterne udover Simon har yngre søskende, som de boede sammen med før anbringelsen, dog blev der understreget, at deres yngre søskende ikke oplevede den samme form for vold eller helt kom uden om volden. Amalie og Laila er glade for, at deres søskende ikke gennemgik den samme oplevelse, eftersom begge informanter følte en beskyttertrang over for deres søskende. Amalie' og Lailas søskende blev ikke anbragt, men blev boede hos deres mor, da der blev argumenteret for, at anbringelsen skyldtes informanterne og ikke forældrene (Bilag A & C).

Simon fortæller om sit forhold til sin bedstemor, som han havde et rigtig godt bånd til. Bedstemoren blev en slags forælder for ham, da han var yngre. Bedstemoren tog Simon med hjem, for at give ham ro, og prøvede at give ham en tryk opdragelse. Simon fik en tilknytning til sin bedstemor, som gjorde at han ikke vil skuffe hende ved at gøre noget som kunne såre hende. Simon beretter:

”Men jo, som bedste, hun, hun beskyttede mig i hoved og røv, [...] hvis der er noget, der hedder, at der er nogen, der våger over os, så skal hun nok passe på mig, eller det tror jeg. Fordi det har hun faktisk gjort hele livet igennem. Måske, jo mere man tænker over det, så har hun måske beskyttet mig mere end som så. Ved at tage mig hjem...” (Bilag E).

8.1.4 Skole

Flere af informanterne blev anbragt i deres teenageår, hvilket gjorde, at de oplevede at skulle passe skolen mens, hjemmefronten var problematisk og ustabil. Laila blev holdt meget væk fra skolen, da det begyndte at gå dårligt derhjemme, hvilket medførte at hun ikke prioriterede skolen. Hun blev holdt væk fra skolen i to uger, kom i skole i en dag og derefter blev holdt væk i en uge igen og sådan fortsatte den ustrukturerede hverdag. Samtidig beretter hun om, at hun var igennem mange skoleskift og derfor var det svært for hende at få kammeratskaber i skolen. Dette kan man altså se i forhold til Hirschi's *social bond theory*, fordi hun netop ikke var interesseret i skolen grundet de mange skoleskift og at blive holdt væk fra skolen og dermed fik hun ikke muligheden for at opnå læring. Ifølge Lailas livsfortælling, fik hun altså ikke commitment følelsen, som ifølge Hirschi er med til at holde de unge fra kriminalitet da de bliver bevidste om, hvad de kan miste ved at begå en kriminel handling (Hirschi, 2014:232ff). Ud fra Lailas fortælling kan der antages, at skolen ikke var en faktor, der holdte hende på rette spor, men derimod blev skolen en faktor, der gjorde hende mere udsat end hun i forvejen (Bilag C).

I modsætning til Laila, havde Amalie en voksen i hendes fritidshjem, som hun beskriver:

“Jeg havde en da jeg gik i fritidshjem, en voksen derovre men i takt med, at jeg også blev ældre så mistede jeg jo kontakten til dem også. Så denne trygge voksen den forsvandt så jeg havde egentlig ikke nogle på det tidspunkt” (Bilag A).

Dette kan også gøre, at Amalie havde svært ved at skabe en tilknytning til en voksen, da hun oplevede at hendes forældre ikke var der for hende og samtidig når hun fik en tilknytning til en anden voksen, blev båndet brudt af andre årsager.

Informanterne er enige om, at de havde det svært i skolen grundet den ustabile hjemmefront. Eksempelvis fortæller Mikkel, at alle de problemer derhjemme fyldte så meget i hovedet, at han oplevede koncentrationsbesvær:

“... jeg havde ikke roen i hovedet... til at sætte mig ned og lave noget, fordi jeg havde hele tiden... billeder og [...] små film, der kørte inde i hovedet med hvordan min mor prøvede at tage livet af sig selv. [...] og... de gange min far har slået mig og sådan nogle ting. Så... det var... det var ikke sjovt og være i gang. [...] Men jeg er simpelthen ikke kommet videre og i dag sidder jeg til en førtidspension. Så... så jeg har ikke haft det let i folkeskolen, eller i hvert fald ikke i skoleregi” (Bilag D).

Skolen var samtidig et frirum for Mikkel:

“...selvom jeg hadede folkeskolen, så elskede jeg det også, fordi det var et frirum for MIG. Fordi det dér, når man vidste altså så har jeg otte timer, jeg skal noget i. Æhm, hvor jeg blev befriet fra, a-a-at skulle være bange for at-at-at-at-at jeg kom til at smadre et glas [...] for så kunne man gå og høre for dét i tre dage... fordi så var man fandeme bare... en umulig søn” (Bilag D).

Gennem udtalelsen kan man altså antage, at Mikkel ikke fik anerkendelse hjemme fra. Denne antagelse kan også blive styrket ved, at han i livsfortællingen fortæller, at han havde et godt forhold til sine lærer:

“Jeg har altid været lærerens kæledægge. Jamen alle lærerne har altid været glade for mig, men jeg, jeg ved egentlig ikke hvorfor jeg har haft den der kæledægge, lærerens gode ven”
(Bilag D).

Der kan altså argumenteres for, at den anerkendelse han ikke fik hjemme ved sin mor, søgte han ved sine lærer. Samtidig kan der også argumenteres for, at han søgte denne tilknytning til en voksen, da han ikke havde en tilknytning til sin egen mor.

8.1.5 Vold

Et andet fællestræk der er for informanterne er, at de har været udsat for vold før de blev anbragt (Bilag A, C & D). Som tidligere nævnt, har vores informanter oplevet, at deres opvækst har været præget af ustabilitet, ustruktureret familiemønster og forældre, som enten ikke har været der for dem fysisk eller følelsesmæssigt. Amalie udtaler:

”[...] en ting er, at man blevet udsat for et følelsesmæssigt omsorgssvigt, men også er blevet udsat for fysisk vold” (Bilag A).

På samme måde beretter Mikkel:

”A: Men alligevel har han været voldelig?”

B: Ja. [...] Det var hans måde og vise at nu skulle jeg tage mig sammen på.

[...]

B: Ehm.. fordi at han kunne ikke finde ud af at snakke sig ud af det. Det blev en knyttnæve i stedet for” (Bilag D).

Anskues opdragelsen af Mikkel ud fra Scheffs teori om usikre bånd, kan man forklare, at det løse bånd mellem Mikkel og hans far kan virke fremmedgørende og gøre relationen usikker. Når faren anvendte vold som en kommunikationsmetode gjorde det, at farens behov for at vise magt og dominans overfor Mikkel blev altoverskyggende. Mikkels følelser og tanker blev skubbet i

baggrunden, samtidig blev der ikke sat ord på, hvad faren synes Mikkel gjorde forkert, derved blev båndet mellem Mikkel og faren for løst (Scheff, 1977:73f).

Laila havde en lidt anderledes barndom. Lailas opvækst var præget af vold fra flere familiemedlemmer. Hun har læst i hendes sagsakter, at da hun var fem måneder gammel blev hun kastet gennem et lokale af et familiemedlem. Volden har altid været en stor del af Lailas liv, eftersom det var begge forældre som udøvede vold mod hende hvilket gjorde, at hun ikke fik et frirum ved nogle af hendes forældre. Laila fortæller om en voldsom episode som involverede hendes mor og onkel:

”Øhm ikke særlig god. Han var den min mor ringede til hvis # altså hun have en eller anden mærkelig måde, at jeg ikke måtte græde, men jeg skulle også græde. Hvis jeg ikke græd nok under tæv eller så kunne hun finde på at ringe til ham for at han kunne komme og gøre det hårdere...” (Bilag C).

Lailas situation kan man se i forhold til Moffitts teori omkring asocial adfærd. Laila havde højere risiko for at udvikle en asocial adfærd i ungdommen, da den asociale adfærd afhænger af det sociale miljø, som Laila voksede op i. Lailas asociale miljø er et produkt af omsorgssvigt fra hendes familie samt ensomhed fordi hun blev holdt væk fra skolen (Bilag C). Laila opholdte sig i et negativt miljø i en længere periode både hos moren, som hun primært boede hos, men det negative miljø fortsatte hos faren. Laila havde risiko for at få de negative træk som eksisterede ved begge forældre, og havde dermed selv risiko for at udvikle en asocial adfærd (Moffitt, 2014:525).

En anden informant som også oplevede vold før anbringelsen er Amalie. Volden foregik primært mellem forældrene før skilsmissen, dog ændrede dette sig markant efter skilsmissen:

”Og det bliver meget voldsomt hjemme ved min mor fordi det er som om, at det min far har udsat hende for det skal hun så udsatte mig for nu i forhold til vold og psykisk terror og det er voldsomt når man ikke er ældre” (Bilag A).

I forhold til Moffitts teori kan man argumentere for, at Amalie blev fastholdt i et negativt miljø gennem barndommen. I hendes ungdom hvor forældrene blev skilt eskalerede det negative miljø, som Amalie befandt sig i, og dermed risikerede hun at udvikle en asocial adfærd (Moffitt,

2014:525). Amalie ændrede sig fra en sød og uskyldig pige til en pige, som var mere moden af sin alder samt fandt hun sammen med andre unge, som hun beskriver som utilpassede unge. Amalies nye venskaber gjorde, at hun begyndte at ryge og begå små kriminelle handlinger, som gjorde at hendes asociale adfærd blev mere permanent. Amalie beskriver:

”Der har da også været noget vold involveret fordi det der med hvad skal man sige hvis der er nogle der har pisses nogen af i gruppen så står man jo sammen, så det har også ført til nogen uhensigtsmæssige konflikter og sådan noget nogen gange hvor det førte til nogle slåskampe. Men jeg tror bare ikke, jeg tror bare fordi jeg selv har været i det tænker jeg ikke det er noget som er så voldsomt, men jeg tænker hvis man ser det udefra så har det nok været meget voldsomt, men vi passede på hinanden” (Bilag A).

8.1.6 Misbrug

Informanterne er opvokset med fædre, som havde et misbrug. Fædrene udfyldte ikke forælderrollen og har i den forbindelse heller ikke opfyldt informanternes basale behov som mad og søvn. Fædrene har samtidig heller ikke opfyldt de følelsesmæssige behov som kærlighed, tryghed og omsorg. Amalie og Mikkel oplever, som tidligere nævnt, at deres fædre i nogle tilfælde gav dem opmærksomhed samt viste omsorg (Bilag A & D).

I Amalie’ og Mikkels tilfælde har deres mødre også haft et misbrug. Informanter har altså skulle forholde sig til at begge deres forældre havde et misbrug, hvilket kan øge risikoen for udsathed. Amalie og Mikkel kom selv ud i et misbrug grundet de negative miljøer, som de gennem deres barndom og ungdom var en del af. Amalie begyndte at ryge, gå til fester og drak i en tidlig alder, fordi hendes vennekreds bestod af unge, som var ældre og påvirkede hende. Mikkel kom ud i et misbrug før han blev anbragt (Bilag A & D). Man kan gennem Moffitts teori argumentere for at både Amalie og Mikkel blev fastholdt i et negativt miljø over flere år grundet forældrenes misbrug, som påvirkede flere aspekter i deres liv. Der kan argumenteres for, at Amalie og Mikkel udviklede en asocial adfærd, som kan være grunden til at de udviklede et misbrug (Moffitt, 2014:252).

8.1.7 Svigt

Informanter har alle oplevet at blive svigtet af forældrene gennem deres opvækst. Som tidligere nævnt beretter Amalie, at hendes far var med hende til fodboldkampe samt hjalp med lektier. Denne tilknytning som hun fik til faren ændrede sig efter forældrenes skilsmisse:

”i mit hoved havde han bare glemt mig fordi han havde ikke # efter de var blevet skilt # han havde ikke gjort mere for at kæmpe for at komme til at se mig altså det havde han ikke” (Bilag A).

I forhold til Hirschis *social bond theory* kan der argumenteres for, at den tilknytning Amalie havde til faren forsvandt, grundet hans nye familie. Dermed havde Amalie ikke en stabil voksen i hendes ungdom. Hun skulle altså ikke stå til ansvar for hendes handlinger, eftersom hun ikke havde nogen at skuffe ved at udføre kriminalitet sammen med vennerne (Hirschi, 2014:231).

Det samme gør sig gældende for Laila, som ikke havde en tilknytning til moren gennem opvæksten. Moren svigtede hende ved blandt andet at udøve vold mod hende. Laila var desuden overladt til sig selv fordi moren var selvisk og fokuserede på sine egne behov. Lailas følelsesmæssige behov blev derfor ikke opfyldt af moren og som et resultat af dette, blev Laila meget indadvendt fordi hun levede i et negativt miljø. Laila fortæller om oplevelsen, hvor der kom sagsbehandlere hjem til moren, for at tvangsfjerne hende. Hun oplevede episoden som kaotisk, samt følte sig bange og ville ikke væk fra sin mor, for selvom tilknytningen til moren ikke var stærk, så kender Laila moren og dermed gav det en form for tryghed, selvom den var ustabil og skrøbelig:

”... Nå men, en af dem sagde i hvert fald, at jeg skulle gå med ned i bilen, og det ville jeg virkelig ikke under nogle omstændigheder, husker jeg. For jeg ville virkelig gerne vide, hvad jeg skulle, og hvornår jeg kom hjem igen, og hvor er min søster, og. Jeg kan huske, at det var meget voldsomt. Jeg synes faktisk de var meget omsorgs, det var omsorgssvigt for mig, fordi det kom på den måde der. Det var ikke sådan at de forberedte mig. De snakkede ikke med mig om, hvad vi skulle. Jeg skulle bare med. Jeg husker det var panisk [...] så kom jeg bare ind med de der unge mennesker, eller nogle andre mennesker, der var der, og så en ældre dame i et hus, der selv havde to også børn oveni. Så skulle jeg være der, og jeg tænkte bare, HVAD? Altså for mig var det på en måde et fængsel. Så fik jeg vist et rum, hvor der var en seng, og ja, der var en seng at sove i, men jeg kendte dem jo ikke. For mig var de fremmede og så gik de igen, og så var jeg der” (Bilag C).

I den akutte plejefamilie forsvandt Lailas tilknytning til moren, hvilket Laila oplevede som et svigt. I henhold til det negative miljø Laila boede i ved hendes mor skete der en forandring, da Laila blev

akut anbragt. Gennem Lailas livsfortælling, kan man formode at det akutte anbringelsessted er et positivt miljø eftersom hun fik en seng at sove i, og nogle mennesker som ville passe på hende. Laila stolede dog ikke på disse individer, og nægtede at danne en relation fordi hun var meget indadvendt, og befandt sig i uvante omgivelser. Den asociale adfærd, som Laila udviklede hos moren, tog hun med da hun blev anbragt i den akutte plejefamilie. Dette resulterede i at hun havde vanskeligheder ved at bryde ud af den asociale adfærd, da den var fastgroet i hende, hvilket man kan se i forhold til Moffitts teori (Moffitt, 2014:252).

Simons situation var anderledes, fordi hans mor forlod ham, da han var lille, så hans tilknytning til hende eksisterede ikke. Simon fortæller om moren:

”[...] i underbevidstheden, der havde jeg måske også haft et had til hende, fordi hun ikke har... Fordi hun ikke har været der for mig. Hun ikke har hjulpet mig, støttet mig som barn...” (Bilag E).

Simon føler et stort svigt fra moren, fordi hun forlod ham som barn. Moren tog det valg at fokusere på sine egne behov.

8.2 Del 2 - Under anbringelsen

8.2.1 Anbringelse

Det helt centrale som de fire informanter har tilfælles er, at de blev anbragt som barn. To af informanterne oplevede flere anbringelser, hvorimod de andre to informanterne kun oplevede et anbringelsessted.

Mikkel, som er en af de informanter, der oplevede flere anbringelser, fortæller mest om sin sidste anbringelse. Han beskriver dog kort, hvordan de andre anbringelser foregik.

Under anbringelsen hos den første plejefamilie oplevede Mikkel, at der ikke var nogen struktur eller regler, og at han skulle passe sig selv. Samtidig nævner Mikkel, hvordan hans skolegang har været, mens han var anbragt på dette sted:

“Jeg var rigtig træt, når jeg kom i skole, uoplagt, øh, fandt alle muligheder for, at jeg kunne slippe fra time” (Bilag D).

Dette kan altså begrundes med, at Mikkel havde en lav selvkontrol, mens han var anbragt hos den første plejefamilie. Der blev altså ikke vist nogen form for interesse i at skabe en relation til Mikkel fra den første plejefamilie. Han kommer også med et eksempel, hvor han var 14 år, og med plejefamilien på ferie. Han sad oppe hele natten med personalet, og drak sig fuld. Dette blev der heller ikke reageret på af plejeforældrene, så den manglende straf for dårlig opførsel samt manglende struktur kunne have svækket selvkontrollen yderligere. En konsekvens af lav selvkontrol er netop, at individet mister lysten til succes i skolen, hvilket det ovenstående citat beskriver. Dette er en konsekvens som Gottfredson og Hirschi kommer med i forhold til lav selvkontrol. Gottfredson og Hirschi beskriver også, at lav selvkontrol fører til, at man søger efter nydelse nu og her, og ikke tænker langsigtet (Gottfredson & Hirschi, 2014:242). Dette kan ses i forhold til måden Mikkel beskriver, hvordan han var før han kom i den sidste plejefamilie:

“Jeg var jo meget udadreagerende og voldelig og tog stoffer på det tidspunkt og drak meget, før jeg kom i plejefamilien” (Bilag D).

Denne beskrivelse stemmer overens med Gottfredson’ og Hirschis beskrivelse af lav selvkontrol, at man er impulsiv og handler i momentet. Mikkel fortæller også, hvordan hans søster handlede meget impulsiv gennem sine anbringelser, og ikke kunne finde ro nogen steder, og derfor impulsivt søgte hjem til moren igen og igen. Impulsiviteten ændrede sig for Mikkel, da han i sin sidste plejefamilie fandt ro og tryghed, og derved lærte at håndtere situationer og følelser på andre måder end han normalt gjorde. Søsterens begrænsede selvkontrol kan begrundes med at hun ikke havde nogen tryk base eller nogen til at fortælle hende, hvad der var acceptabelt. Hvorimod Mikkels selvkontrol er vokset med det ansvar og den omsorg, som han fik i plejefamilien. Samtidig fik han også tydeliggjort hvilke konsekvenser det ville have, hvis han ikke tog sig sammen i skolen:

“[...] min plejefamilie sagde til mig: ”Mikkel, hvis du ikke tager dig sammen, så kan vi altså ikke have noget med dig at gøre”. Anden gang, der siv’ den ind og der skulle jeg virkelig ta’ mig sammen. Så... det med at-at-at-at... jeg ikke havde den faste base mere de-de-det frygtede jeg mere end noget andet. Så jeg tog mig sammen...” (Bilag D).

Mikkel har fået en tilknytning til plejefamilien, som han er bange for at miste, hvis han gør noget forkert, hvilket ifølge Hirschis teori kan være med til at holde Mikkel væk fra kriminelle

handlinger. Derudover kan man også i livsfortællingen se de to former for usikre bånd, som Scheffs teori beskriver. Der kan argumenteres for, at da Mikkel boede hos sin biologiske mor, var der et for løst bånd. Da han så blev anbragt hos den sidste plejefamilie kan man, ud fra hans beretning, argumentere for, at der kom en balance mellem de to usikre bånd. Der var altså plads til Mikkels behov samt plads til, at han kunne være barn igen og lægge ansvaret lidt væk. Han skulle dog tænke over hvilke konsekvenser hans handlinger havde, fordi han var en del af en familie (Bilag D). Mikkel oplevede altså i sin sidste plejefamilie at føle sig elsket og tryk, og at der var mennesker, som interesserede sig for hans behov og ønsker. Han oplevede dermed en forandring i det miljø, som han kom til under anbringelsen. Miljøet hjemme hos moren var præget af usikkerhed og utryghed, som dermed ikke indbød til kærlige relationer. Forandringen som Mikkel gennemgik kan ses i forhold til Moffitts teori omkring miljøforandring (Moffitt, 2014:525). Forandringen skete da han blev anbragt hos plejefamilien eftersom deres miljø var indbegrebet af kærlighed. Plejefamilien udøvede en uformel kontrol over Mikkel, idet de støttede ham, viste ham kærlighed og sørgede for, at han følte sig tryk (Bilag D).

Mikkel lægger stor vægt på, at den trykke tilknytning, som han skabte til plejeforældrene, var meget vigtig for ham, idet han beskrev, at de tre uger hvor han var anbragt på en institution, var de tre værste uger i hans liv. Dette begrundes han med, at han aldrig vidste hvilke pædagoger, ansatte eller vikarer der kom, og manglede dermed en tilknytning til en voksen.

Amalie oplevede en anbringelse, som var langt fra sit opvækstmiljø. Hun kom altså fysisk væk fra det dårlige miljø, og blev anbragt hos plejefamilien, der formodes at være et bedre miljø (Bilag A). I Amalies situation kan der også trækkes på Moffitts teori omkring miljøets påvirkning. Amalie har længe opholdt sig i det negative miljø der herskede hjemme hos moren, og havde dermed en begyndende asocial adfærd. Denne adfærd kom til udtryk ved blandt andet at hun var udadreagerende overfor sin nye plejefamilie (Moffitt, 2014:525).

Amalie beretter, at der på et tidspunkt under hendes anbringelse blev tale om, at hun skulle anbringes et andet sted, hvilket resulterede i, at det hele smuldrede for hende fordi hun havde det godt ved plejefamilien. I det nedenstående citat beskriver hun hendes reaktion:

”Så det endte med at jeg tog en overdosis af piller og forsøgte endelig at tage livet af mig selv fordi jeg ikke kunne klare tanken om at jeg skulle tilbage igen og skulle hjem til min

mor, det kunne jeg slet ikke. Det endte så med at de blev godkendt som plejefamilie og der endelig hvad kan man sige kom ro på” (Bilag A).

Amalie opbyggede en tilknytning til plejefamilien, og blev en del af familien. Da det så blev diskuteret, at hun kunne risikere enten at skulle hjem til sin mor eller blive anbragt et andet sted endte det med, at hun forsøgte at tage livet af sig selv, fordi hun ikke kunne rumme at skulle væk fra plejefamilien og det trygge liv.

Amalie fortæller også, at hendes plejeforældre ikke skældte hende ud som hendes mor og far gjorde, men derimod fortalte hende, hvis de var skuffede:

“...hvis jeg havde dummet mig så var det ikke det der med skidebatter og råben og skrigen, det var faktisk det her med at ”jeg er faktisk skuffet over dig”. Hold kæft hvor kan det gøre ondt når nogen står og siger de er skuffet over en” (Bilag A).

Hun gør det altså tydeligt, hvordan atmosfæren ændrede sig, da hun blev anbragt. Hun var vant til råben og skrigen, men pludselig blev der talt stille og roligt om tingene. Dette kan være med til at argumentere for, at hun har fået en stærk tilknytning til plejeforældrene, da hun fik nogle voksne at se op til og ikke ville skuffe. Det kunne være med til at holde hende fra kriminelle handlinger (Bilag A). Den måde opdragelsen ændrede sig på, kan ifølge Gottfredson’ og Hirschis teori omkring selvkontrol argumenteres for at Amalies selvkontrol øges, fordi hun lærer at tale om tingene.

Det svage bånd som Amalie var vant til i sin biologiske familie, ændrede sig, da hun kom i plejefamilie. Hun beskriver, hvordan der var plads til hendes behov på lige fod som de andre i familien, samt oplevede at der blev lyttet til hende. Som i Mikkels plejefamilie, kom der altså i Amalies plejefamilie også en god balance mellem det stramme og det svage bånd:

“Det var fordi der lige pludselig var nogle som investerede noget tid i mig. De stillede sku ikke mange krav til mig det gjorde de ikke, jeg skulle passe min skole og jeg skulle passe mit arbejde og jeg skulle lave mine lektier og hvis jeg havde lyst kunne jeg komme og bede om hjælp” (Bilag A).

Laila har en lidt anderledes anbringelseshistorie end de to forrige informanter. Da Laila var omkring 14 år, blev hun anbragt hos faren i tre til fire år. Derefter kom hun på opholdssted i to et halvt år, hvorimod de andre informanter har været anbragt i plejefamilie.

Opholdssted som Laila blev anbragt på, lå i en anden by end den, hun er født og opvokset i. Dette kan antages at være godt for hende fordi hun blev fjernet fra et dårligt miljø og blev anbragt i et miljø der formodes at skulle være bedre. Laila beskriver, hvordan hun havde det på opholdsstedet:

“Selvom jeg ikke kunne snakke om de voldsomme oplevelser, så var det fedt, at de holdte hvad de lovede, selve personalet der. Og at de unge egentlig også var okay. Det var også uvant at have nogen at snakke med, der lidt havde oplevet noget af samme oplevelser, som jeg selv måske havde haft” (Bilag C).

For første gang i Lailas livsfortælling beskriver hun, hvordan hun fik et bånd. Som nævnt i citatet beskriver Laila den tillid, hun fik, fordi hun oplevede, at der var nogen, der holdte hvad de lovede. Samtidig fortæller Laila, at hun havde rigtig svært ved at stole på folk og danne en tilknytning, eftersom hun var indelukket. Dette kan begrundes med, at hun ikke havde nogen tilknytning gennem hverken hendes barndom eller ungdom. Hun beskriver også selv, hvorfor hun måske er blevet en indadvendt person:

“...jeg havde virkelig svært ved at stole på folk dengang og var ikke særlig meget åben person faktisk. Altså det kan man måske godt forstå. En ret hård barndom, så bliver man meget indad lukket og passer på sin egen skal” (Bilag C).

Det kan antages, at Laila fik et tilhørsforhold og tryk base på opholdsstedet, hvilket kan tolkes ud fra citatet:

“Så det var egentlig rart nok. Så man fik lidt hyggevenner, kammeratskaber, og sådan lidt. Sådan lidt familie-agtigt-noget, selvom det ikke var ens familie. Man var bare meget tæt sammen, og man lavede fast mad-dag med en af de ansatte om ugen. Man skulle være med til at lave mad, så det var egentlig også gode oplevelser at tage med” (Bilag C).

Laila fortæller under livsfortællingen, at hendes anbringelse bliver brudt. Dette kan man se i forhold til Moffitts teori omkring miljø. Laila har hele sin barndom været i et dårligt miljø, men kommer ind i et bedre og trygt miljø på opholdsstedet. Det kan altså antages, at hun var ved at gennemgå en positiv forandring, men at den gode forandring som Laila var i gang med på opholdsstedet blev brudt, da hun blev smidt ud (Moffitt, 2014:525).

Den sidste informant Simon, havde en anbringelse, som var anderledes end de andre informanter, da anbringelsen udelukkende var negativ. Plejefamilien som han blev anbragt i, havde i forvejen et plejebarn. Plejebarnet forsøgte at advare Simon imod ikke at blive hos plejefamilien, men Simon lyttede ikke, da han fik tilbudt sit eget værelse og lignende. Dette kan altså begrundes med, at han kom med en lav selvkontrol, og derfor ikke tænkte langsigtet. Simon tænkte, at hans situation kun kunne blive bedre end den var på daværende tidspunkt, dette er dog noget han fortryder den dag i dag. Simon beskriver nemlig hvordan det foregik i plejefamilien:

“den anden plejedreng, og jeg der sørgede for, at der var rent inde ved dem, der sørgede for at de fik foder. Ja, det var faktisk os, der passede grisene mere eller mindre. Og vi var altså ikke mere end ti år. Y var et par år ældre end mig [...] Jeg hentede træ ind, der var træfyrt. Det var os, der kløvede dét” (Bilag E).

Simon beskriver, hvordan han og det andet plejebarn arbejdede for plejefamilien, hvorimod de biologiske børn ingen pligter havde. Båndet i Simons plejefamilie, kan analyseres gennem Scheffs teori om usikre bånd (Scheff, 1977:73f). Der kan argumenteres for, at båndet var for stramt, fordi der skulle knokles for familien og der var ikke er plads til Simons behov eller ønsker (Bilag E).

Dog fortæller Simon, at han fik en tilknytning til plejemoren, men kun når plejefaren og den ældste plejebroder ikke var hjemme. Plejemoren straffede ham en enkelt gang ved at slå ham, men dette indrømmer Simon dog var for dårlig opførsel. Selvom han oplevede at blive straffet for noget han ikke havde gjort forkert, kan der argumenteres for, at den ene gang han blev straffet for noget, der var hans egen skyld, kan være med til styrke hans selvkontrol. Dette kan ses i forhold til Gottfredson' og Hirschis teori om selvkontrol. Simon får en straf for at gøre noget forkert, og på den måde lærer ikke at være impulsiv og gøre ting uden at tænke over konsekvensen (Gottfredson & Hirschi, 2014:242).

Simon beretter om at han og plejemoren begyndte at få et bånd. Et bånd der havde en god balancere mellem løst og stramt bånd, da begge deres behov blev tilfredsstillet så længe plejefaren og den ældste plejebroder var bortrejst. De begyndte altså at hjælpe hinanden, og dermed fik de begge det de gerne vil have ud af det og havde det godt sammen, hvilket han beskriver i det nedenstående citat:

“Fordi det var ligesom om, at når han var væk, så blomstrede hun også op. Det vil sige, den opblomstring, hun fik den gav hun jo i bund og grund videre på mig” (Bilag E).

8.2.2 Biologisk forældre

Som beskrevet i litteraturreviewet er der undersøgelser som peger på at et anbragt barn skal have regelmæssig kontakt med sine biologiske forældre. Modsat er der også undersøgelser, der viser, at det ikke altid er gavnligt for barnet med en forældrekontakt med mange svigt og nederlag, da det kan være skadeligt og en hindring for, at barnet kan få ro til at skabe en relation til nye voksne (Egelund et. al, 2004). I undersøgelsen argumenteres der også for, at et brud med biologiske forældre kan være skadeligt, så der opstår en kontrovers.

Informanterne havde en form for kontakt til deres biologiske forældre under anbringelsen. Mikkel fortæller, at han ingen kontakt havde med sin mor under anbringelsen, da kontakten med hende skadede mere end det gavtede. Han beretter dog, at det var en helt anden situation med sin far:

“J-j-jeg havde et godt forhold til min far, da han, da vi kom i plejefamilie, fordi der blev han ædru. Så, så ham var jeg meget oppe ved dengang” (Bilag D).

Mikkel oplevede således ikke et brud med begge af sine forældre, dog kan man argumentere for, at den afstand han valgte at tage til sin mor, var det bedste for ham. Han var en af de informanter, der fik et godt bånd til plejeforældrene, hvilket kan begrundes med, at Mikkel fik ro omkring sig til at opbygge denne tætte relation til andre voksne, da kaosset med hans mor blev lagt væk.

Under anbringelsen talte Amalie i telefon skiftevis med sine biologiske forældre hver søndag, dog havde hun ikke en positiv oplevelse:

“Det var det egentlig i starten, der var det egentlig regelmæssig kontakt øhm der skulle jeg ringe til min far den ene søndag og min mor den anden søndag og sådan noget eller de kunne ringe til mig mellem et vis tidsrum eller sådan noget og de forsøgte egentlig at holde det her med at jeg skulle have samvær med mine forældre og sådan noget men det kunne

simpelthen ikke # det smadrede mig fuldstændig øh fordi hver eneste gang jeg sad og snakkede med en af dem så gik der jo ikke mere end fem minutter så kom vi op at diskutere...” (Bilag A).

I Amalies tilfælde kan man argumentere for, at kontakten til hendes biologiske forældre, som forsøges at opretholdes, skulle være undgået, da det belastede hende yderligere. Gennem Amalies livsfortælling kan man konkludere, at kontakten til hendes biologiske forældre var skadelig og ikke gavner hende, da hun beskriver, at efter kontakt med sine forældre resulterer det altid i raserianfald (Bilag A).

Laila fortæller, at hun under anbringelsen på opholdsstedet ikke havde kontakt med sin far grundet hændelserne under anbringelsen hos faren. Derimod havde hun kontakt med moren, dog tydeliggør hun, at det udelukkende var for at bevare kontakten med søsteren.

Simon besøgte også sin far under anbringelsen, dog uddyber han ikke yderligere, udover at han også der blev udsat for vold.

8.2.3 Biologiske- og plejesøskende

Under anbringelsen fortæller både Amalie, Laila og Mikkel, at de havde begrænset kontakt til deres biologiske søskende. Laila fortæller, at hun fik besøg af sin søster, hvor Amalie på samme måde fortæller, at hun fik besøg af broren. Amalie kunne dog ikke overskue sin bror under anbringelsestiden:

“Altså men vores forhold dengang altså det var egentlig okay, han kom over og besøgte mig engang imellem og sådan noget, men der står også i papirerne derfra at jeg kunne ikke rumme og have ham i ret lang tid altså. En weekend det var alt alt for meget altså det # jeg kunne slet ikke altså fordi jeg blev så meget, jeg tog så meget panser på for at passe på ham” (Bilag A).

Mikkel fortæller også, at han havde kontakt med sin søster under anbringelsen, men at det var begrænset grundet hendes tilstand med anbringelser frem og tilbage. Som nævnt tidligere blev Mikkel og søsteren anbragt det samme sted første gang, men det beskriver Mikkel som en dårlig oplevelse, eftersom han oplevede at de skændtes meget. Det kan antages, at det var sundt for Mikkel, at de ikke blev anbragt hos den samme plejefamilie (Bilag D).

Modsat bliver det tydeligt i Lailas livsfortælling både direkte og indirekte, at hun følte en trang til at beskytte sin søster, da hun vidste at hendes søster stadig boede hos moren. Hun nævner også, at noget af det bedste ved hendes anbringelse var, at hun kunne få lov at se sin søster, når hun ville (Bilag C).

Udover informanternes biologiske søskende oplevede nogle af informanterne, at de fik plejesøskende gennem anbringelsen. Amalie og Mikkel blev anbragt i en familie, hvor de hver fik en plejebroder, fordi plejefamilien selv havde et biologisk barn. Begge informanter beretter, at der i plejefamilien ikke blev forskelsbehandlet mellem det biologiske barn og dem (Bilag A & D). Amalie beskriver det således:

“Så jeg fik lige pludselig også en ekstra lillebror så jeg var jo ikke alene og vi er altid blevet behandlet ens og bliver det stadig i dag, der er ingen forskel på os altså og det er sådan lidt når folk spørger hvor mange lillebrødre # hvor mange søskende har du, jeg har to fordi han var virkelig min lillebror. Det med at være en del af min plejemors og min plejefars familie, jeg blev bare taget med og fik fødselsdagsgaver og julegaver og der var ingen forskel der, så det med lige pludselig at være en del af noget...” (Bilag A).

Ud fra Amalies beretning kan der antages, at hun ikke kun fik en tilknytning til plejeforældrene, men også fik en tilknytning til plejebroderen. Gennem citatet kan man antage, at hun fik den anerkendelse, som hun aldrig havde fået af sine biologiske forældre. Ifølge Gottfredson' og Hirschis teori om selvkontrol, fører manglende straf til lav selvkontrol, derudfra kan man antage at anerkendelse og ros kan føre til højere selvkontrol (Gottfredson & Hirschi, 2014:242). Dette kan eksempelvis ses ved, at Amalie begyndte at engagere sig i skolen samt at hendes karakter begyndte at stige i takt med at hun fandt sin plads i plejefamilien (Bilag A). Amalie, som i opvæksten havde været vant til, at der enten var for stramme eller for løse bånd i familien, oplevede i anbringelsen, at der var en god balance mellem de to former for sociale bånd som Scheffs teori beskriver (Scheff, 1977:73f). I anbringelsen var der plads til, at Amalie blev hørt og plejeforældrene var opmærksomme på hende i samme grad som deres egen søn. Hun følte altså, at hun var en del af familien og ikke blot en, som de skulle holde øje med.

Mikkels situation i forhold til plejebroren samt at blive en del af familien minder meget om Amalies oplevelse. Han beskriver på samme måde, hvilket forhold han fik til plejebroren:

“[...] Min plejebroder, altså mine plejeforældres søn, gik jo i femte eller sjette klasse, da jeg gik i niende og det var altid.. hvis han havde problemer, jamen så var jeg der selvfølgelig... så vi passede på hinanden dengang” (Bilag D).

Mikkel fik altså storebror rollen over for plejebroren. Ligesom Amalie fik Mikkel ikke kun en tilknytning til plejeforældrene, men også en tilknytning til plejebroren.

På samme måde blev Simon også anbragt i en familie, som havde to biologiske sønner og en biologisk datter. Modsat Mikkel og Amalie beskriver Simon, hvordan der var en forskelsbehandling mellem ham og de biologiske børn i plejefamilien. Den ældste søn havde Simon et anstrengt forhold til, da han følte at han var som en slave for ham. Den yngste søn skulle Simon passe. Gennem Simons livsfortælling får man en opfattelse af, at det ikke var et søskendeforhold, men at den ældste bror var højere stillet end Simon, dette kommer til udtryk gennem nedenstående citat, hvordan fordelingen i hans plejefamilie var:

“Der var de tyende og så var der herrefolket, sådan har vi faktisk tit snakket om det mig og Y, at vi var sådan noget tyne” (Bilag E).

Modsat de andre havde Simon ikke kontakt med sine biologiske søskende under sin anbringelse, desuden er det begrænset under hele livsfortællingen, hvor meget han nævner sine biologiske søskende.

Et andet område hvor Simons anbringelse skiller sig væsentlig ud fra de andre informanternes anbringelse er, at hos plejefamilien var der, som tidligere nævnt, også anbragt et andet plejebarn (Bilag E). Under hele anbringelsen var plejebarnet den eneste person, Simon fik en tilknytning til:

“Han har jo haft den betydning, at det der så populært i dag hedder har en at læsse af på. Ik’å. Og vi har jo været fælles om noget. Vi var jo meget stærke sammen, altså der var ikke, der var ikke det vi ikke kunne snakke om. Vi var ubrydelige, indtil Y sørgede for at vi skulle brydes. Men samtidig med, at han sørgede for at vi skulle brydes, så var vi jo stadig

ubrydelige. Når jeg ser på, hvad hinanden gjorde, så vidste jeg jo, at det var jo ikke fordi vi ville hinanden noget ondt. Så vi har haft det stærkt sammen” (Bilag E)

Der kan argumenteres for at det andet plejebarn bliver som en bror for Simon under anbringelsen på samme måde som Amalie og Mikkel oplever at få nye søskende under anbringelsen.

8.2.4 Vold

Som tidligere nævnt skiller Simon sig markant ud fra de andre informanter, fordi han er den eneste som blev udsat for vold under anbringelsen:

”Der var massiv vold. Altså virkelig massiv vold. Jeg kan næsten [...] Jeg tror ni dage ud af ti dage fik vi tæsk” (Bilag E).

Simon blev fjernet fra faren som barn, fordi miljøet hjemme ved faren var fyldt med vold, misbrug og omsorgssvigt. Derfor blev Simon anbragt hos plejefamilien, men forholdene ved plejefamilien var værre end hos faren, grundet volden fra plejefaren og plejebroren. Gennem Moffitts teori, kan der argumenteres for at Simon blev fastholdt i det negative miljø (Moffitt, 2014:525).

Simon havde ikke en tilknytning til plejefaren og plejebroren, fordi som tidligere nævnt, så blev Simon ikke behandlet, som en del af familien. Plejefaren behandlede sine biologiske børn med kærlighed, tryghed og hjælpsomhed, mens han behandlede Simon og det andet plejebarn med vold. Simon beskriver:

”Og der husker jeg en episode hvor jeg fik sådan en på hovedet, at jeg slog hovedet ind i radiatoren, altså en støbejernsradiator, hvor jeg virkelig gik ud som et lys, og det hele flækkede fuldstændigt. Der blev ikke gjort en skid ved, jo, der blev sat et stykke plaster på. Da jeg kom i skolen næste dag, måtte jeg finde på en løgnehistorie med en bagklap på en bil” (Bilag E).

Som tidligere nævnt holdt volden ikke op, når Simon besøgte faren, eftersom han fik et par på hovedet af faren (Bilag E). Gennem Moffitts teori, kan der argumenteres for at Simons far fastholdte ham i et negativt og voldeligt miljø, som gjorde, at Simon havde større risiko for at udvikle en asocial adfærd samt tage det negative miljø til sig (Moffitt, 2014:532).

8.2.5 Misbrug

Mikkel og Simon er de eneste af informanterne, der beretter om deres biologiske forældrenes misbrug under anbringelsen.

Simon fortæller, når han skulle besøge faren, skabte det problemer, fordi de ikke havde en god relation til hinanden, og deres bånd var for løst, fordi de ikke respekterede hinandens behov eller ønsker. Simon beretter:

”Jeg var over og besøge min far en gang hver måned eller sådan noget. Og der kan jeg så læse heri, [...] det passer i hvert fald overhovedet ikke med sandheden, for der står flere gange, at jeg er blevet sendt hjem før tidovre fra ham, fordi de ikke vidste hvad jeg lavede i byen. Det passer ikke en skid. Nej, det var fordi min far, han var på fucking druk” (Bilag E).

Det løse bånd mellem faren og Simon gjorde at farens misbrug fyldte det hele, hvilket betød at farens behov og ønsker blev altoverskyggende. Det kan altså ses ved, at faren ikke var der for Simon, når han besøgte ham, men at det faren prioriterede var hans egne behov og ikke Simons (Scheff, 1977:73f).

I modsætning til Simons tilfælde, var det Mikkels mor, som havde et misbrug, under Mikkels anbringelse:

”A: Ja. Hvad hedder det, men den periode hvor at du boede ved plejefamilien, så var din mor stoppet med at drikke, inden for...?”

B: Nej, nej, nej, hun drak.

[...]

B: Og heftigt os’. Sådan den dér tryghed af at være: under vingerne af nogle andre, det var... altså-altså-altså det er det bedste fem år af mit liv, jeg nogensinde har haft. Fordi den der utryghed med, du ved ikke hvor du har din mor henne. Eh-eh-f-fordi man ved ikke hvad humør, hun er i, øh tilstand. Så den dér, den med at komme ned og blive elsket og få at vide, at man faktisk er god nok. Dét var i hvert fald det vigtigste, jeg har... jeg har været udsat for” (Bilag D).

Det var dog ikke kun moren der havde et misbrug. Mikkel havde også selv et misbrug under anbringelsen, som dog startede før anbringelsen. Mikkel fortæller, han var blevet smidt ud af plejefamilien, hvis de viste, at han havde et misbrug. Selvom plejefamilien udførte uformel kontrol under anbringelsen ved at tale og vise Mikkel at de var der for ham, fortsatte Mikkels misbrug alligevel. Mikkel var i et godt miljø hos plejefamilien, men ifølge Laubs og Sampsons teori kan man argumentere for at Mikkel selv skulle være parat og villig til at skabe forandring, hvis der skulle ske en ændring (Laub & Sampson, 2014:547).

8.2.6 Udvikling

To af vores informanter gennemgik en positiv udvikling under deres anbringelse, hvor de fik anerkendelse og opnåede stolthed. Amalie og Mikkel oplevede, at deres plejefamilier stolede på dem, ved at give dem frihed, så længe de kunne stå til ansvar for deres handlinger. Informanterne oplevede altså en form for tillid fra deres plejefamilier.

Der kan gennem Amalies livsfortælling, antage at hendes udvikling er grundet plejefamilien, som har resulteret i, at hun fik en god skolegang og studiejob:

”Men det med at komme derover, der fik jeg hurtig arbejde fordi det var ligesom kulturen der var derover ”du skal arbejde, du er ung”, jeg fik arbejde i en bager da jeg havde været derover i fire uger og fik et studiejob, ikke den mest stabile men jeg havde det og mine karakterer begyndte også at stige lige så stille” (Bilag A).

Gennem Amalies livsfortælling omkring anbringelsen, bliver hendes positive forandring tydelig gennem de fire faser som Laub og Sampsons teori beskriver. Første fase er, at Amalie oplevede kærlighed, omsorg og tryghed fra plejefamilien. Anden fase er, at plejefamilien udøvede uformel kontrol, som gjorde, at hun ikke begik kriminalitet. Derudover støttede plejefamilien Amalie så hun kunne gennemføre sin skole. Tredje fase for Amalie var, at hun gik fra en ustruktureret rutine ved moren til en struktureret rutine med skole og arbejde i anbringelsen. Fjerde fase for Amalie var, at hun følte sig forpligtet og knyttet til de nye rutiner i anbringelsen, eftersom hun brugte meget energi på at opbygge og vedligeholde dem. Det ville derfor være risikabelt for Amalie at miste dem for hendes rutiner med småkriminalitet fra hendes gamle miljø (Laub & Sampson, 2014:545).

I henhold til informanten Simon er det plejemoren, som gav Simon frihed under ansvar. Når plejemoren skulle til banko, skulle Simon passe sin yngste plejebroder, og fik dermed også frihed til at

gøre hvad han ville. Dette var helt nyt for Simon, fordi der hverken var regler, hårdt arbejde eller vold (Bilag E).

8.3 Del 3 - Efter anbringelsen

8.3.1 Biologisk familie

Ingen af informanterne har et godt forhold til deres biologiske forældre den dag i dag. Enten har de ingen kontakt, ellers har de et meget anspændt forhold til deres biologiske forældre. Simon beretter, at han er direkte glad for, at hans far ikke er i live (Bilag E). De andre tre informanter er enten ligeglade med deres forældre, eller ville ønske, de ikke levede. Dette kan altså argumenteres ud fra det usikre bånd, der har været mellem informanterne og deres forældre som har været for svagt fra begyndelsen. Anbringelsen har ikke haft nogen effekt på forholdet mellem informanterne og deres forældre, for selvom informanterne har haft kontakt med deres biologiske forældre gennem anbringelsen, er deres forhold ikke blevet forbedret, tværtimod.

Amalie og Mikkel er de to informanter, der stadig har kontakt til både deres biologiske forældre samt plejeforældre efter anbringelsen. Dog har begge informanter tilfælles, at de har et rigtig godt forhold til deres plejeforældre, som vil blive beskrevet senere. Derimod har de et anspændt forhold til deres biologiske forældre. I både Mikkel' og Amalies tilfælde kan der argumenteres for, at det kan hænge sammen med, at informanterne føler en tilknytning til deres plejeforældre, som ikke gør sig gældende med deres biologiske forældre.

Under livsfortællingen kommer Amalie ind på, at hendes far ikke er glad for den plejefamilie, som Amalie blev anbragt i, grundet at det var morens veninde. Derfor give faren klart udtryk for, at han ikke kan lide plejefamilien, hvilket Amalie selvfølgelig ikke bliver glad for:

“...han synes det var dumt at jeg havde været i plejefamilie og så videre, det var i hvert fald ikke det rigtige og svinede min plejefamilie og sådan noget til og det skulle man bare slet ikke altså” (Bilag A).

Det samme anspændte forhold har Amalie også til sin biologiske mor, da Amalie fortæller gennem livsfortællingen, at moren ikke ville anerkende de problemer, der var på hjemmefronten og samtidig ikke erkende, at hun har fejlet sin rolle som mor (Bilag A). Hvis man ser på Amalies relation til moren gennem Scheffs teori omkring usikre bånd, kan man argumentere for, at Amalie og moren

gennem hele livet har haft et løst bånd, hvilket fortsætter i Amalies voksenliv. Som nævnt i de forrige afsnit har det altid været Amalies mors behov og ønsker, der har været prioriteret, og det ændrer sig ikke på noget tidspunkt (Scheff, 1977:73f). Amalie fortæller hvordan alt skal handle om moren:

“Lige præcis. Og tit og ofte når hun ringer så er det sådan noget med ”ej nu skal du lige høre, jeg har oplevet det her, det her, det her” og det er bare sådan lidt ”okay jeg er lige blevet sygemeldt, mit barn er gået ned øhm min kæreste er skredet” men hun har det værre” (Bilag A).

Amalie giver også klart udtryk for i sin livsfortælling, at hvis hun skulle vælge et forhold til en af sine forældre, så ville det være faren:

“Ehm og den jeg er mest ked af over ikke at have et forhold til i dag det er min far altså. Jeg er skide lige glad med min mor altså det er jeg” (Bilag A).

Man kan antage, at selvom Amalies far har været hård i forhold til opdragelse og lignende, så har de stadig haft et bånd, hvor hun blev prioriteret. Tilknytningen kan også begrundes med hvordan han har været under hendes barndom, hvor han var den, der læste lektier med hende, og var med hende til sport (Bilag A), hvorimod moren altid har været førsteprioritet i deres forhold. Hvis man kigger på det i forhold til Scheff kan man antage, at der har været en bedre balance mellem det stramme og det løse bånd mellem Amalie og faren, eftersom hun stadig er blevet set og hørt. Dog beskriver Amalie, at hun er blevet nødt til at bryde tilknytningen til faren, da hun føler hun intet kan gøre rigtig i hans øjne:

”...jeg kan ikke tåle de tæsk jeg får af ham fordi uanset hvad jeg gør, uanset om jeg score et 12 tal, uanset hvad jeg gør, så er det ikke godt nok” (Bilag A).

Citatet kan ses i forhold til Hirschis teori om *social bond*. Amalie har altså en tilknytning til faren og vil ikke skuffe ham, men hun oplever gang på gang, at intet af det hun gør er godt nok, der kan derfor argumenteres for at denne tilknytning ikke er sund og derfor bryder hun den.

Simons far gik bort, og han fortæller, at han ikke græd til sin fars begravelse. Samtidig nævner han direkte, at han er glad for, at hans far ikke længere er i live, hvilket tydeligt viser svigtet, som Simon har oplevet af sin biologiske far:

“Jeg har ikke noget savn til ham overhovedet. Han fik et gravsted, men det var fordi min søster ville have det. Det var ikke fordi jeg havde behov for det [...]. Og jeg var den eneste, der ikke græd til begravelsen” (Bilag E).

Hans relation til sin mor opstod først efter anbringelsen, men Simon fortæller ligesom Amalie, at det altid er morens behov og lignende, der er i fokus. Der kan derfor argumenteres for, at hvis man ser det i forhold til Scheffs usikre bånd, er båndet mellem Simon og moren for løst, da det igen kun er morens behov og ønsker, der er i fokus, og der er ikke noget familiebånd (Scheff, 1977:73f):

“hun virker som om, at hun vil så meget, men hun vil ikke en skid. Altså jeg ved godt, at det lyder underligt, men hun vil gerne give ud for, at det hele er ih og åh så godt, men hun kan slet ikke se dét. Når man ringer hertil bare for at spørger... eller ringer hertil bare for at fortælle om sig selv uden at spørge, hvordan fanden det går med sit barnebarn” (Bilag E).

Informanten Laila beskriver hvordan forholdet til hendes mor er i den dag i dag i det nedenstående citat:

“Så mit forhold til hende er nok at jeg ikke ønsker hende ondt eller at hun kommer ud for noget voldsomt, men for mig har hun ikke været min mor, hun har ikke været der for mig, så det er lidt anstrengt mit forhold til hende. Men jeg bliver også nødt til at forholde mig til hende når hun er en del af min søsters liv” (Bilag C).

Som de andre informanter har Laila heller ikke nogen tilknytning eller bånd til sin biologiske mor. Det er dog tydeligt, at båndet mellem Laila og sin mor er et løst bånd, da Laila fortæller, at hun kun har kontakt til sin mor på grund af sin søster. Derudover beskriver hun også sit forhold til sin far, som ikke er eksisterende. Laila besøger ikke faren frivilligt eftersom han stadig drikker, hvilket vækker ubehag i hende. Hun prøver altså at undgå ham så meget, som hun kan. Hun har altså også

et løst bånd til sin far, da han ikke giver hende noget, og på samme måde som med moren, prøver hun også at undgå faren:

“Det gør jeg ikke nu om dage, igen han er min far men ikke rigtigt, han er min far officielt men han gav mig ikke noget positivt på den måde så det er meget sådan # han gør mig ikke noget i dag altså jeg har ikke på den måde en relation til ham” (Bilag C).

Det bånd Mikkel har til sin mor i dag er stadig et løst bånd. Anbringelsen har altså ikke haft nogen indvirkning på deres forhold. Det er altid Mikkels mor, der har fået og stadig får alt opmærksomheden, og samtidig gør hun alt for at få sine behov og ønsker opfyldt, selv hvis det betyder, at hun skal rakke ned på Mikkel og hans søster (Bilag D):

“...jeg prøver at holde hende lidt på afstand, fordi jeg ved bare at hvis jeg kommer for langt ned, så kan hun få mig smækket helt ned i kulkælderen. Hun får mig til at føle mig dårligere end jeg egentlig er” (Bilag D).

8.3.2 Plejefamilie

Amalie og Mikkel ser stadig deres plejeforældre efter anbringelsen, og fortæller direkte, at de ser deres plejeforældre som deres rigtige forældre, og ser det sted, hvor de var anbragt, som deres rigtige hjem. Man kan altså konkludere, at selvom de ikke havde en tilknytning til en voksen gennem barndommen før anbringelsen, fik de gennem anbringelsen en vedvarende tilknytning til en voksen (Bilag A & D).

Laila fortæller om en kontaktperson på opholdsstedet, som hun stadig havde kontakt med efter hun blev smidt ud fra opholdsstedet, dog beskriver hun at relationen til denne kontaktperson blev brudt, da hun kom i egen lejlighed. Laila har under sin barndom, ungdom og tidlig voksenliv ikke haft en vedvarende tilknytning til en voksen. Hvis man kigger på hendes livsfortælling gennem Hirschi's *social bond* teori, kan man argumentere for, at selvom hun ikke har haft nogen attachment, så er hun den eneste af informanterne, der har haft en form for involvement (Hirschi, 2014:232f). Hun har altid været involveret i håndbold, og fortæller også flere gange i løbet af hendes livsfortælling, at det var hendes frirum både i barndommen, ungdommen og efter hun er blevet voksen:

“...det var en af de bedre skoler jeg var på og spillede lidt håndbold derude imens jeg boede der. Det var det som var overlevelselsesmekanismerne, så fik jeg det frirum og lidt fred og sådan nogle ting” (Bilag C).

“så begyndte jeg at træne nogle børn, og så fik jeg lidt mere mod, for en af de ansatte på stedet faktisk, spillede håndbold og var håndboldtræner i X på det tidspunkt, og så spurgte hun om jeg ville være med [...] Jeg fandt måske et frirum mere til at også kunne lege med nogle unger bare. Forholde mig til noget andet, og sådan noget. Det var egentlig godt for mig på det tidspunkt” (Bilag C).

Med Hirschis teori kan man argumentere for, at selvom Laila ikke har haft nogen attachment betyder det ikke, at hun kommer til at begå kriminalitet. Laila har derimod haft en stor grad af involvement, som kan være med til, at hendes risiko for udsathed er blevet minsket. Hun har netop haft den overlevelselsesmekanisme samt frirum at fordybe sig i noget (Bilag C). Simon har ikke kontakt med sin plejefamilie den dag i dag, hvilket gennem hans livsfortælling var forudsigeligt. Han var den eneste af vores informanter, som under anbringelsen udelukkende oplevede negative ting ved at være anbragt i en plejefamilie (Bilag E). Simon beretter dog, at han har prøvet at finde dem på sociale medier, men tydeliggør, at det ikke er fordi han vil have kontakt med dem (Bilag E). Simon har ingen fysisk kontakt til plejefamilien mere, dog kan der argumenteres for, at han har svært ved psykisk at komme videre. Han har altså ingen attachment til nogen, hverken gennem sin barndom, anbringelse eller tidlige voksenliv, dog oplever han en tilknytning til sine svigerforældre:

“Nu har jeg... mine svigerforældre. Jeg har verdens bedste svigerforældre, tror jeg nok. Ej, men det har jeg sgu. Mine svigerforældre, det er også mine forældre nu. Altså, hvis jeg har et eller andet, så er det dem, jeg kommer til” (Bilag E).

Selvom Hirschis *social bond* teori omhandler ungdomskriminalitet, kan man i Simons tilfælde argumentere for, at denne tilknytning til en voksen stadig kan opstå i voksenlivet, hvilket Simon oplevede, da han fandt sin kone (Hirschi, 2014:231f). Simon beretter, at selvom denne tilknytning først opstod i voksenlivet, giver han stærk udtryk for, at det er værdifuldt for ham, at have svigerforældrene at se op til:

“Min svigermor, hun startede som vaskeriarbejder og endte med faktisk at blive formand for 3F. Så det er også lidt den dér, lidt min, fordi hun kommer også fra måske lidt ringere kår. Så hun kender vejen op, og hun ved udmærket godt, at det kræver noget arbejde...” (Bilag E).

I citatet ovenfor fortæller Simon altså hvordan han ser op til sin svigermor, og hvordan hun er blevet en rollemodel for ham, fordi hun har kæmpet for de ting, hun har opnået.

Amalie beskriver hvordan plejefamiliens hjem er blevet som sit eget hjem, og at det på en måde er blevet hendes frirum:

“Det sted jeg søgte tilflugt når det hele det blev for meget [...] altså det var mit frirum og det er det stadigvæk altså fordi det der er det gode jamen nu ved jeg ikke altså når i tager hjem til jeres forældre og sådan noget ikke også? Så er det jeres hjem ikke også? Hvor i er vokset op og sådan noget, det er sådan jeg har det når jeg kommer derover. Altså det hele er det samme og mit værelse det står kraftedeme stadigvæk som jeg næsten forlod det” (Bilag A).

Mikkel fortæller, at han stadig er en del af plejefamilien, og kommer med et eksempel på, at plejeforældrene har købt et nyt sommerhus, og at han har været oppe og se det før deres biologiske søn:

“Jeg har også både været med til barnedåb og til konfirmationer og juleaftner har jeg også holdt derop. Nu er de flyttet til X fra X af og jeg var faktisk, jeg så faktisk deres hus, før deres egen børn gjorde, så jeg har fået en vigtig betydning i deres liv også” (Bilag D).

Han fortæller desuden, at når han er indlagt, så kommer hans plejeforældre og besøger ham, så Mikkels plejeforældre er stadig nogen, han kan regne med, og mærke omsorg fra, selv efter endt anbringelse.

Ud fra de to sidste citater, kan man tydeligt se at Amalie og Mikkel stadig har en stærk tilknytning til deres plejefamilie, fordi det stadig er det trygt sted for dem og et sted de kan søge hjælp. Samt kan man også i forhold til Scheffs teori argumentere for, at båndet i deres plejefamilier er en god

balance mellem for stramt og løst, da Amalie og Mikkel har deres eget liv, men stadig er en del af familien (Scheff, 1997:73f).

8.3.3 Søskende

Informanterne har stadig kontakt til deres biologiske søskende, dog er det i forskellige grad. Amalie beretter om, hvordan hendes forhold til broren blev ødelagt efter anbringelsen, hvilket kan skyldes, at broren blev boende hos moren hele sin opvækst. Amalie fortæller, at moren altid gav hende skylden, selv da hun blev anbragt, hvilket broren har skulle lytte til gennem hele sin opvækst. Sammenlignet med Amalie har han voldsomme senfølger af sin opvækst:

“...i dag der er han jo, han er total ødelagt altså. Har et hashmisbrug og har været hjemløs af flere omgange altså” (Bilag A).

Samtidig fortæller hun dog, at hvis han bad om hjælp, ville hun stadig smide alt, hvad hun har i hænderne for at hjælpe ham. Hun har altså aldrig mistet det bånd til ham, dog kan der argumenteres for, at de har et for stramt bånd, da hun direkte fortæller, at hun ikke kan sige fra over for ham, men at hans behov kommer i første række. Hun fortæller også, at han er god til at bruge hendes følelser mod hende, og at hun svigtede ham, da hun blev anbragt (Bilag A).

Laila beskriver dog sit forhold til sin biologiske søster på en lidt anden måde end Amalie:

“Altså jeg har oplevet min # vi har snakket om at min lillesøster ligner min mor og hun har forsøgt at klappe til mig tre gange her i de senere år. Jeg slår hende ikke tilbage, men jeg griber fat i hendes arm på en meget pædagogisk måde og siger ”det der stopper du med, du skal ikke slå mig” på den måde hvor andre måske fyre tilbage” (Bilag C).

Ligesom med Amalies bror har Lailas søster også tydelige senfølger af sin opvækst hos moren. Dog er det på to forskellige måder, hvor Amalies bror er blevet mere indelukket, og Lailas søster er blevet mere udadreagerende. Ud fra Lailas livsfortælling, hvor hun kommer ind på sit forhold til sin søster, kan man antage, at hun tager en forælderrolle over for sin søster. Hun nævner, at moren ikke har haft den rigtige moderrolle hverken overfor hende selv eller over for søsteren. Man kan se på Lailas beretning ud fra Gottfredson og Hirschi teori omkring *selv kontrol*. Man får en opfattelse af, at søsteren har en lav selvkontrol, da hun er meget impulsiv og ikke tænker langsigtet i forhold til

sine handlinger og udtalelser (Gottfredson & Hirschi, 2014:242). Der kan argumenteres for, at Laila prøver at skabe en højere selvkontrol hos søsteren ved at fortælle hende de ting, hun gør forkert, og giver hende nogle konsekvenser for det.

Mikkel har et lidt andet forhold til sin biologiske søster end de andre to informanter, hvilket også kan begrundes med, at han ikke har den samme beskyttertrang, da de er mere jævnaldrende:

“Vi har faktisk et rigtigt godt forhold i dag. Vi-vi er i gang med at finde lejlighed sammen, fordi at-at vi fungerer bedst når der er nogen omkring os. Så dét dér med når man står op om morgenen, at der faktisk er én derhjemme, som man ved, at-at-at [...] at der er noget tryghed i. Det har vi nemlig ikke haft tidligere. Og nu sidder vi begge to med angst derhjemme og tør ikke at komme uden for døren” (Bilag D).

Den måde Mikkel fortæller om sit forhold til sin søster på, kan man trække på Scheffs teori om usikre bånd, hvor man kan argumentere for, at der er en god balance mellem de to bånd. De får gavn af hinanden uden, at blive kvalt. Mikkel fortæller dog også, at hans søster er den, der har det hårdest, hvilket han begrundes med de utallige anbringelser, hun har haft samt mangel på tryk base (Bilag D).

Simon er den af informanterne, der har mindst kontakt med sine biologiske søskende. Han beretter om, at der er rigtig mange af sine halvsøskende, som han ikke har kontakt med, fordi de er nogle “tabere” og lever af samfundet. Han fortæller dog om en halvbror, som han fik ansvaret for, da hans biologiske far gik bort, dog erfarede han hurtigt, at han ikke kunne tage vare på sin bror. Broren kom i pleje hos en familie, dog fulgte Simon anbringelsen og holdte øje med, hvordan det stod til grundet sin egen anbringelse:

“Altså jeg holdt VIRKELIG øje med hvad, der skete. Og det var logisk, og sådan noget, men han havde det godt deroppe. De var rigtigt gode ved ham [...] Jeg ser ham to gange om året” (Bilag E).

8.3.4 Egen familie

Amalie og Simon, har fået deres egen familie. Der er flere tendenser i opdragelsen af deres egne børn, hvor man kan se, at de er blevet påvirket af deres barndom samt anbringelse. Amalie fortæller:

“...det er også meget det jeg bruger i dag i opdragelsen af min egen søn at vi snakker om tingene i stedet for at råbe og skrike, så hvis der er nået galt så siger man det også kan vi få snakket om det og finde en løsning på det” (Bilag A).

Amalie har selv oplevet, at der blev råbt og skreget under sin barndom, men oplevede hvordan det ændrede sig, da hun blev anbragt. Hun fortæller altså, at der er mange ting fra sin anbringelse, som hun tog med sig senere i livet og byggede videre på.

Simon oplever, at hans ekskone, som han fik sin søn med, mindede om sin far i forhold til nogle ting. Dette resulterede i, at Simon var ekstra opmærksom, og ville hjælpe sin søn yderligere, samt kæmpede for den fulde forældremyndighed. Han vidste hvad det kunne gøre ved et barn, hvis den ene forældre var på den måde. Det kunne altså skabe et for løst bånd, mangel på tilknytning samt lav selvkontrol, hvis barnet ikke fik den nødvendige opdragelse og opmærksomhed fra forældre:

“jeg er også kommet lidt sent ind i min søns liv ikke # det skal lige siges at jeg altid har haft ham hver anden weekend som jeg skulle og taget ferie og alt hvad jeg overhovedet kunne, så han har også nogle issues og nu har jeg så skaffet ham læreplads som slagter og han mangler faktisk kun 8 måneder tilbage og han var ligesom mig dømt til ikke at skulle kunne noget som helst fordi han er ordblind” (Bilag E).

Der kan argumenteres for, at Simon prøvede at skabe den tilknytning til sin søn, som han ikke selv havde til en voksen før han fik sine svigerforældre. Samt blev det også tydeligt, at han giver sine børn den omsorg, som han ikke fik af hverken sine biologiske forældre eller plejeforældre. Det ovenstående citat er et godt eksempel på den omsorg, han yder for sin søn. Derudover har han også en datter, som alle kalder for curlingbarn, hvilket han siger, at han er stolt af, så han tydeliggør, hvor vigtig det er for ham, at hans børn ikke mangler noget, især kærlighed og omsorg.

8.3.5 Vold

Laila har i voksenlivet senfølger fra vold som hun oplevede gennem hele sin opvækst. hun har brugt mange år på at efterrationalisere på hvorfor hun har været udsat for volden af sine forældre. Laila fortæller:

”For mig har det gjort det lidt nemmere nogle gange, fordi jeg også kan forstå # Jeg kan ikke forstå hvorfor jeg fik tæv, eller alle sådan nogle ting, men jeg kan forstå, hvorfor jeg reagerer på det. Hvorimod måske for 12-14 år tilbage, så sagde jeg bare jeg var forkert...” (Bilag C).

Laila har i store dele af sit liv haft en asocial adfærd, hvilket kan begrundes med at hun ikke har haft individer med en social adfærd omkring sig gennem udviklingsprocessen i sin barndom og ungdom. I forhold til Moffitts teori omkring udviklingsprocesser, kan der argumenteres for at Laila har haft dårlige forudsætninger for at skabe et godt liv (Moffitt, 2014:534).

Mikkel oplever på samme måde som de andre informanter senfølger fra sin barndom før anbringelsen. Under livsfortællingen, beretter han om at et bestemt fodtøj giver ham dårlige minder, som er forbundet med vold. Mikkel fortæller:

”Jeg kan ikke klare højhælede sko i dag... når de går henover gulvet, for-for-fordi-fo-for-fordi så begynder hårene simpelthen og rejse sig på mig, fordi at-at-at-at så vidste jeg bare, at når hun kom gående op ad gangen, o-og så blev der bare taget fat i håndtaget, og så fik man ellers bare hele turen.... Øhm... så jeg... dukker mig, når jeg hører højhælede sko...” (Bilag D).

8.3.6 Psykisk vold

Laila fortæller, at hendes mor prøver at udøve psykisk vold mod hende i form af råben og skrigen, når de er til fælles arrangementer. Moren eksisterer stadig i et negativt miljø ligesom andre familiemedlemmer, som forstærker den asociale adfærd, som moren besidder. Laila fortæller:

”Jeg har prøvet at snakke med hende nogen gange imellem, også fordi hun i dag hvis vi er til fødselsdagene kan hun godt fyre op i hovedet og råbe og skribe af folk og begynde næsten lige på mig, men så bliver hun hurtigt bange alligevel, fordi nu om dagene er jeg måske klogere og stærkere end hende, så hun tør ikke på samme måde.

Men hun kan godt mærke det, også har jeg nogle gange sagt til hende at hun ikke skal begynde på det der råb og skrig fordi det skræmmer mig, fordi jeg får den oplevelse af at du gør de samme ting som da jeg var barn, ”jeg har ikke gjort noget altså”. Det er virkelig bare, jeg tror ikke på at de ikke kan huske det hverken min far eller mor. Men det må være en facade indeni dem, tror jeg” (Bilag C).

Lailas forældre benægter at have udøvet vold eller psykisk vold mod hende, og skjuler deres sande hensigter under en facade. Laila vil ikke have forældrenes dårlige indflydelse og asociale adfærd til at påvirke hendes positive forandring. Lailas situation kan ses gennem Laub’ & Sampsons teori, fordi Laila ville miste for meget ved at lade forældrenes psykiske vold påvirke hende, eftersom hun er kommet så langt i processen (Laub & Sampson, 2014:545).

Mikkel har svært ved at danne en relation til sin mor selv efter anbringelsen, hvilket han forklarer med det nedenstående:

”Fordi at hun gør mere skade end gavn. Og det er det samme i dag, hvor jeg holder mig langt, når hun begynder at på sådan noget. Så... fordi hun er... øh... psykisk terror fra morgenstunden til aftenstund.

[...]

Jamen. Du vidste aldrig nogensinde hvornår, at bomben sprang. Så at gå en hel dag, hvor du nærmest bare dukker dig” (Bilag D).

Mikkel beretter, at relationen til moren aldrig har haft en positiv indvirkning på hans liv, fordi hun altid har påført psykisk vold mod ham samt kørt på hans samvittighed og lignende.

8.3.7 Misbrug

Tre af vores informanter har efter anbringelsen haft et misbrug. Amalie og Mikkel har haft en god udvikling i plejefamilien, samt kom de ud af det negative miljø, som de tilhørte før anbringelsen.

Modsat oplevede Simon først den positive forandring efter anbringelsen, da han under anbringelsen blev fastholdt i et negativt miljø. Simon beretter under livsfortællingen, at han aldrig har haft et misbrug, dog tog han, efter anbringelsen, stoffer i ny og næ. Simon fortæller altså, at hans nye tilværelse efter anbringelsen var fyldt med frihed og fristelser (Bilag E).

Amalies misbrug startede efter anbringelsen, fordi hun faldt tilbage til det negative miljø, som hun kom ud af under anbringelsen. Efter anbringelsen oplevede Amalie at stå på egne ben, og havde derfor ikke nogen, der guidede og støttede hende. Da Amalie var 18 år flyttede hun sammen med sin daværende kæreste i en toværelses lejlighed. Kæresten og hans venner indtog narkotika, og dermed blev lejligheden til et negativt miljø, som Amalie blev en del af, hvilket resulterede i at hendes gode udvikling blev ødelagt. Amalie fortæller:

”Da jeg så boede sammen med Y ehm så begyndte de her stoffer, det var egentlig primært amfetamin [...] Vi holdte egentlig, altså sådan meget i weekenderne og sådan noget, det var meget normalt, at der lige blev disket noget op på stuebordet [...] det var ikke fordi der var nogen der pressede mig sådan eller noget og så en eller anden dag tænkte jeg at jeg lige så godt bare kunne prøve altså. Øhm og så blev det det egentlig bare sådan lidt mere kutyme, altså at så gjorde man det bare altså...” (Bilag A).

Amalie gik fra en fast struktur, som var præget af skole, arbejde og individer, som ville Amalie det godt og som støtter hende. Dette kan ses i forhold til Laub’ & Sampsons teori, eftersom strukturen efter anbringelsen blev løs eller helt forsvandt. Amalie havde altså ikke relationer i sit liv, der udførte en uformel kontrol (Laub & Sampson 2014:545). Amalie bliver en del af en gruppe, som mindede om den udsatte gruppe hun var en del af før anbringelsen, og dermed havde hun igen efter anbringelsen en højere risiko for at ender i det udsatte miljø. Mens Amalie gik på SOSU-uddannelsen, blev hun påvirket af misbruget hun var kommet ud i. Amalie uddyber:

”...der jeg var i praktik som SUSU hjælper og jeg lige pludselig ikke kunne fungere, altså begynde at mærke de der rystelser og så man bare sådan lidt ”okay hvad fanden sker der her? ” altså jeg var ikke ordentlig vågen og sådan noget. Ehm og så lige så snart jeg kom hjem, så skulle jeg jo have et eller andet altså og det var mærkeligt altså” (Bilag A).

Amalie oplever at få psykotiske anfald, hvor en nabo fra hendes barndom som havde erfaringer med misbrugsbehandling, hjalp hende ud af det. I forhold til Laub’ og Sampsons teori kan der argumenteres for at Amalie oplevede en relation, som hjalp hende med at skabe en positiv

forandring. Ifølge teorien skulle Amalie dog selv have viljen til at skabe forandringen (Laub & Sampson, 2014:525). Men. Hendes forandring var en løbende proces, som gjorde, at hun faldt i engang imellem (Bilag A). Amalie beretter om de udfordringer, der er forbundet med en positiv udvikling, eftersom når der opstod vanskeligheder, som var svære at overkomme, tænkte hun:

”Jeg tænker da også nogen gange den dag i dag at hold nu kæft når man bare har det allerværst skulle man bare lige et eller andet ikke også (Latter) altså bare lige for at få den der break ikke også? Altså men jeg ved også hvis jeg nogensinde tager det igen jamen så stopper jeg ikke igen. Jeg stoler ikke på mig selv nok til det i forhold til at gøre det altså” (Bilag A).

Derved erkender Amalie, at hun har for meget at miste angående den forandring, hun er ved at gennemgå, hvilket kan ses i forhold til Laub’ & Sampsons teori, fordi Amalie lagde energi og kræfter i at skabe forandringen (Laub & Sampson, 2014:545).

Lailas far havde efter anbringelsen stadig et misbrug, som påvirkede deres relation. Laila er brudt ud af det dårlige miljø, der både eksisterede hos moren og faren, men faren bliver ved med at opsøge hende:

”Hvis han er fuld så opsøger vi det ikke. Vi opsøger det jo heller ikke men det er svært at undgå og man vil også gerne undgå at han råber og skriger af en.

[...]

nogen gange forsøger vi også bare at gå forbi men nogen gange sidder han i bussen så dytter han med bussen så bliver man lige nød til at sige. Det er blevet bedre og jeg reagerer ikke så # Der var en gang hvor jeg måske fik angst i to dage over det eller sådan noget når jeg havde set ham...” (Bilag C).

Som nævnt tidligere, har Lailas forældre altid været en del af et negativt miljø. I dag er Laila dog i gang med en god forandring med hjælp fra kæresten. Forandringen er mulig, fordi kæresten giver hende struktur i hverdagen, samt støtte, kærlighed og tryghed. Ifølge Laub og Sampson skal individet selv være parat til at skabe en forandring, før det kan lade sig gøre, hvilket vi kan genkende i Lailas livsfortælling (Laub & Sampson, 2014:545).

Laila oplevede dog ikke selv et misbrug som Amalie gjorde, dog fortæller Mikkel hvordan han også oplevede et misbrug efter anbringelsen:

”...da jeg flyttede hjemmefra og ting var nye, og man måtte jo selv bestemme, hvornår man ville gå i seng og sådanne nogle ting. Og så havde jeg en kammerat, der boede so-so-som boede ovre bagved i en lejlighed ligesom min. Øhm, og han sad jo og røg hash. Og så tænkte jeg: ”jeg har ADHD. Jeg skal ryge hash”. Det gjorde jeg så i to år. Røg en tre-fire knap om dagen. Øhm, og endte så med at få en hashpsykose her for en fire års tid siden, og sidder nu i dag som skizofren. Fordi at-at hashen... jamen det var både piller og det var hash og det var snifning” (Bilag D).

Som citatet viser fik Mikkel senfølger af sit misbrug i form af skizofreni. Der kan antages at grundet sindslidelsen har Mikkel vanskeligt ved at tilpasse sig samfundets normer og værdier, hvilket er resulteret i, at han er i ansøgningsprocessen om at blive tildelt førtidspension.

8.3.8 Svigt

På samme måde som under informanternes barndom, oplevede de også svigt i deres voksenliv fra deres biologiske forældre, hvilket gør at de har vanskeligheder med at tilgive eller accepterer forældrene. I Amalies tilfælde føler hun sig svigtet af faren, og hun oplever at hun og hendes søn ikke blev inviteret til fødselsdag med farens nye familie. Dette resulterede i følelsen af svigt hos Amalie, fordi hun var ved at genskabe en kontakt med faren efter anbringelsen:

”...man forsøger at det hele er bare ved at krakelere på en altså og der tabte jeg alt for min far. Ehm det gjorde jeg, fuldstændig. Ehm fordi hvis vi havde været familie så var vi også blevet inviteret” (Bilag A).

Denne situation med adskillelse af farens familie og Amalie, kan ses i forhold til Scheffs teori omkring usikre bånd. Der kan argumenteres for at båndet mellem Amalie og faren er for svagt, fordi at båndet mellem faren og hans nye familie er for stramt hvilket medfører, at farens nye familie overskygger det bånd han har til Amalie.

Gennem hele livet, har Amalie altid oplevet at have et bånd til broren samt prioritere hans behov og ønsker. Det bliver dog tydeligt gennem Amalies livsfortælling, at det ikke hun er hende der har oplevet svigt af forældrene, men broren har heller ikke haft en god opvækst hos hverken moren eller faren, hvilket har medført senfølger:

”...han gjorde aldrig noget der var godt nok. Ehm han var hele tiden det sorte får altså ehm hvor de så i stedet for at hjælpe ham så valgte de så at smide ham ud da han blev 18. Ehm så det er jo # i dag har han store problemer med at stå op og får kontanthjælp for han ikke kan passe sit arbejde...” (Bilag A).

8.4 Analyse af Dennis

8.4.1 Før anbringelsen

Dennis skiller sig ud fra de resterende fire informanter, idet han ikke har været udsat for vold, hans forældre ikke har haft et misbrug samt lidt af psykiske sygdomme. Dennis omtaler sine forældre som et almindeligt middelklassespar, der stadig er gift. Generelt skiller Dennis sig ud fra de andre informanter i flere henseender (Bilag B). Før anbringelsen var der også vold i hans familie, dog var det ham, der udøvede vold over for sin søster, og brugte hende som en boksebold.

Dennis var meget voldelig og udadreagerende før sin anbringelse:

“Den ene af mine psykologer, hun kom selv til en psykolog fordi jeg jagtede hende ud af mit hus med et hjemmelavet baseball bat. Jeg prøvede på at slå hende ihjel, altså det gjorde jeg med dem alle sammen” (Bilag B).

Gennem Dennis’ livsfortælling bliver det tydeligt, at han havde lav selvkontrol. Dette kan man argumentere for startede under hans barndom, da han fortæller, at det var ham, der bestemte derhjemme:

“Min mor og far de sagde jeg skulle gøre en ting så sagde jeg nej og så sagde de okay og så var det jo bare sådan. Så det var mig der bestemte det hele. Jeg sad for enden af bordet og det var der personen der bestemte” (Bilag B).

At forældrene ikke gav Dennis en straf for dårlig opførsel kan være medvirkende til, at Dennis ikke danner nogen selvkontrol. Dennis’ livsfortælling giver et tydeligt billede af, hvor impulsiv og spontan Dennis var, og ikke tænkte langsigtet, men gjorde, hvad der passede ham, og faldt ham ind i sekundet.

Ifølge Hirschs teori kan man gennem Dennis' livsfortælling vurdere, at han hverken har attachment, involvement, commitment eller belief, hvilket kan skyldes hans hjerneskade. Manglen på dette vil ifølge Hirschi øge risikoen for, at man begår kriminalitet, og hvis man ser på det i forhold til Dennis' livsfortælling, kan man se, at han er voldelig, og vil gøre skade på andre. Han tydeliggør også, at han var ligeglad med de konsekvenser, som hans handlinger fik, men at han blev styret af sin fornøjelse:

“Hvorfor vil du have fjerde classes børn til at hoppe ud fra toppen af dine skole øh, tag for sjov skyld? Hvorfor sidder du og griner af det?” så ville jeg sige ”det var fordi jeg kedede mig”, ikk?” (Bilag B).

Det bliver altså tydeligt gennem Dennis livsfortælling, at han ikke har haft nogen form for involvement, da han fortæller, at han begik kriminalitet, fordi han kedede sig, hvilket det ovenstående citat viser. Samtidig nævner han også andre kriminelle handlinger, han begik for fornøjelsens skyld:

“...da jeg var otte-10 år gammel da synes jeg og min kammeret at det var sjovt at stjæle udstoppet dyr fra vores skole af også gemte vi dem ude i byen, det synes vi var hylende morsomt også stjal vi også malerier fra de andre elever” (Bilag B).

8.4.2 Under anbringelsen

“...da jeg kom ned på W, der sagde de ”sådan her er reglerne” og det sjove var, at på en måde så var det faktisk, der blev jeg helt glad. Jeg begyndte at smile, da de sagde at ”sådan her er det. du bestemmer ikke”. Jeg begyndte at smile kunne jeg få lov til at gå ned på mig værelse og eller gøre den straf som jeg havde fået tildelt eller få den smæk, som de havde lyst til at give mig og så få den disciplin, som jeg, så meget havde lyst til at få“ (Bilag B).

I det ovenstående citat gør Dennis tydeligt, at han havde brug for, at voksne bestemte over ham, og at han ønskede at få en straf for de ting, han gjorde forkert. Han tydeliggør også, at han ikke ville snakke om tingene, hvis han gjorde noget forkert, men at han ville have en straf i form af at blive slået eller lignende (Bilag B). Dennis fortæller gennem sin livsfortælling, at straf både var i form af fysisk og psykisk vold, men at han var glad for det, eftersom han lærte bedst på den måde.

Dennis tydeliggør gennem livsfortællingen, at de klare regler og linjer var vigtige for ham, og at han havde brug for en hård opdragelse. Dette kan ses i forhold til Gottfredson' og Hirschi's teori omkring social kontrol, da man kan argumentere for, at hvis forældrene havde givet ham den opdragelse, som han manglede, kunne det måske have ændret nogle af de voldelige adfærdstræk, han havde før anbringelsen (Gottfredson & Hirschi, 2014:242).

Under anbringelsen beretter Dennis, at han oplevede, hvordan alle beboerne blev samlet, hvis man havde gjort noget forkert:

“Altså det var sådan at det var pædagogerne. De samlede os alle sammen også sagde de ”de har to eller dig, du har gjort det her. Og hvad gør vi så ved det?”, ikk? De fik de andre børn til at fortælle, hvad de synes om at du havde gjort det her. Børnene skulle hver især sige ”vi synes at, vi synes ikke om at du har gjort det. Vi er skuffede over at du har gjort sådan og sådan” for at gøre dig ked af det” (Bilag B).

Selvom Dennis fortæller, at han synes, at dette var en optimal opdragelsesmetode, kan man diskutere, hvilke konsekvenser det kunne have givet børnene at blive dømt af alle de andre. Man kan altså gennem Scheffs teori omkring usikre bånd argumentere for, at båndet på opholdsstedet var for stramt, da fællesskabet kom i fokus, og alle dømte ens fejltrin (Scheff, 1977:73f).

Gennem Dennis' livsfortælling fik man indtrykket af, at han fik et ansvar, samt kom ind i et sundere miljø frem for miljøet før anbringelsen:

“jamen altså nogen af dagene havde jeg nogle af de yngre børn, der skulle jeg hjælpe dem med lektier. Andre dage skulle jeg lave aftensmad til tolv personer” (Bilag B).

Dennis fik også en “lillebror”, som han havde ansvaret for under anbringelsen, som han skulle til forældresamtale med, og han beskriver det som om han lidt tog pædagogrollen.

Hvis man ser på Dennis' livsfortælling gennem Laub og Sampsons teori, kan man argumentere for, at Dennis gennemgår en forandring, da hans liv går fra at være ustruktureret, hvor han bestemmer alt selv, til at blive struktureret lige fra hvornår de skal spise, til hvornår de skal i seng (Laub & Sampson, 2014:545).

8.4.3 Efter anbringelsen

Gennem hans livsfortælling kan man se, at han den dag i dag har opnået nogle relationer og ting, som han ikke vil miste ved eksempelvis at begå vold. Selvom Hirschi snakker om fire konkrete former for social bond, kan man argumentere for, at Dennis har opnået nogle social bond former, som gør, at han holder sig på den lovlige løbebane:

“Jeg har ikke haft nogle uheld og det ved jeg at det kommer jeg ikke til [...], så for det første så mister jeg min lejlighed også mister jeg mine børn dyr og kommer ind i et meget meget lille rum og mister mine forældre og min computer. Mister jeg alle mine ting og det er nok til at lade være med at” (Bilag B).

9.0 Diskuterende konklusion

I det følgende afsnit vil vi opsummere og afrunde specialet med en diskuterende konklusion, som skal besvare vores problemformulering:

Hvilke risikofaktorer samt beskyttelsesfaktorer skabes gennem tidligere anbragtes livsfortællinger, herunder relationer?

Dette bliver gjort ved at sammenligne vores indsamlede empiri med den eksisterende litteratur.

Gennem analysen af vores informanters livsfortællinger kan vi se, at anbringelsen ikke er altafgørende i forhold til, hvordan deres fremtid former sig. Vi kan altså støtte op omkring Andersen og Jensens (2016) konklusion omkring, at anbringelsen ikke er årsagen til tidligere anbragtes fremtid, men at det, som er mest styrende, er summen af de problemer, som de unge havde før, de blev anbragt. Eksempelvis har vores informant Mikkel haft en rigtig hård barndom og ungdom før han blev anbragt, dog oplever han den bedste anbringelse, hvor han har stabile voksne og tryghed. I dag oplever Mikkel ikke at være en del af samfundet, og har som ung søgt førtidspension, fordi han ikke er i stand til at arbejde, da han skal have ro omkring sig. Mikkel har altså ikke direkte opbygget en kriminell adfærd, men der kan argumenteres for, at grundet den ustabile barndom med flere forskellige risikofaktorer, er han i dag i et udsat miljø. Selvom Mikkel stadig har kontakt til sin plejefamilie, kan det være en risikofaktor, at han også stadig har kontakt til sin biologiske mor. Han tydeliggør gennem livsfortællingen, at hun stadig er manipulerende, og giver Mikkel dårlig selvtillid og selvværd. Mikkel og hans søster skal flytte sammen, hvilket Mikkel begrundes med, at de kan hjælpe hinanden, fordi de begge har angst. Der kan dog

diskuteres, hvorvidt dette er en beskyttelsesfaktor eller risikofaktor. Som Mikkel beskriver, kan de være der for hinanden, men samtidig forstærker de den udsathed, de begge har med i bagagen. Corlin konkluderer gennem sin undersøgelse, at tilknytningsrelationer er vigtige, fordi det er med til at forme barnets følelsesmæssige udvikling. Dette kan altså være en risikofaktor for vores informanter. Som nævnt tidligere, er alle vores informanter blevet anbragt i deres tidlige ungdom, hvilket kan være skyld i, at på trods af en rigtig god anbringelse, retter det ikke op på de problemer, man kommer med i bagagen. Informanterne er opvokset i et negativt miljø hele barndommen, og derfor er der nogle ting, der er indlært, som anbringelsen ikke kunne rette op på. Dette gør sig eksempelvis gældende i forhold til Amalie, som har en god anbringelse, men stadig oplever udfordringer i sit voksenliv, som er opstået på grund af sin barndom. Begge informanter har dog fået en tilknytning til deres plejefamilie, da de under anbringelsen oplever stabile voksne, i modsætning til deres biologiske forældre. Dette kan ses som en risikofaktor, da informanternes ustabile forældre har haft en stor indvirkning på dem under deres barndom, som ubevidst følger med i voksenlivet. Som Corlin også konkluderer, skal plejeforældre læse barnet godt, og tilbyde et omsorgsfuldt og afstemt miljø, dette ses også i forhold til Amalie og Mikkel. Deres plejeforældre er omsorgsfulde, men samtidig får Amalie og Mikkel frihed, dog under ansvar. Modsat de biologiske forældre, der er en risikofaktor for informanterne, kan der argumenteres for, at plejeforældrene er en beskyttelsesfaktor. Plejeforældrene kan altså være med til at påvirke informanterne til at blive på den rigtig løbebane, selvom de er i et udsat miljø grundet deres biologiske forældre.

Der nævnes i forløbsundersøgelsen 2007, at anbragte oplever søskendetab under anbringelsen. Dette er også noget, vores informanter kan genkende. Laila og Amalie nævner dog, at de den dag i dag stadig vil give slip på alt for at være der for deres søskende. Ud fra Amalie og Lailas livsfortælling kan der dog diskuteres, hvorvidt deres forhold til deres søskende er sundt for dem. Beskrivelsen af Amalie og brorens forhold kan argumenteres for at være en risikofaktor for hende, eftersom hun selv beretter, at broren udnytter hendes samvittighed, samt selv er i det udsatte miljø. Hun nævner dog, at hun prøver at holde afstand, fordi han netop er kommet så langt ud. Dog kan hun ikke sige fra over for ham, hvilket kan være med til, at hun har en større risiko for at komme ud i det negative miljø.

En væsentlig risikofaktor, vi ser gennem vores informanternes livsfortælling, er deres biologiske forældre og kontakten med dem. Dette bliver også diskuteret i forløbsundersøgelsen 2007, og

samtidig kan vi gennem vores analyse konkludere, at der er nogle risikofaktorer ved informanternes biologiske forældre. En risikofaktorer er eksempelvis misbrug, som vi ser ved alle vores informanternes biologiske forældre. Forløbsundersøgelsen 2007 konkluderer, at risikofaktoren misbrug bliver styrket yderligere ved, at der også er vold ind over, hvilket er noget, vi også kan genkende i vores informanternes situationer. Amalie, Laila, Mikkel og Simon har alle biologiske forældre, der har et misbrug samt udøver vold mod dem. Dette kan antages at forringe rollen som forældre, hvilket påvirker barnet, da forældrene er den primære kilde til forældreskab og tilknytning. Informanterne gør det tydeligt, at de har biologiske forældre, som er ustabile, og dette ændrer sig heller ikke i den tid, hvor de er anbragt uden for hjemmet. Dette er en risikofaktor, som der ikke ses i Dennis' livsfortælling. Han gør det tydeligt, at forældrene er gode og omsorgsfulde forældre. Der kan diskuteres, om de biologiske forældre i Dennis' tilfælde er en risikofaktor eller beskyttelsesfaktor. På den ene side kan forældrene ses som en beskyttelsesfaktor, idet at de ikke drikker eller udøver vold samt giver Dennis plads og omsorg. På den anden side kan forældrenes mangel på opdragelse udvise en form for risikofaktor, da Dennis ikke skaber nogen selvkontrol samt morale, hvilket kan forværre hans risiko for at komme ud i et udsat miljø.

Ifølge Farmer, Moyers og Lipscombe (2004) vil unge, der klarer sig dårligt i skolen, være mere tilbøjelige til at søge negative grupper, og dette kan også ses som en risikofaktor. Denne risikofaktor kan ses ved Mikkel og Amalies livsfortælling, da de fortæller, hvordan de får en "dårlig" vennekreds, som er outsiders, tager stoffer og lignende. Selvom informanterne bliver en del af en vennekreds, kan det også have en negativ påvirkning, da vennekredsen kommer fra det negative miljø. Der kan altså argumenteres for, at informanterne har stor risiko for at optage den asociale adfærd, der eksisterer i den negative vennekreds. Både Amalie, Dennis, Laila og Mikkel giver udtryk for, at de ikke har så mange venner den dag i dag, hvorimod Simon giver udtryk for, at han har venner, dog er det kun venner, der kan bidrage med positivitet.

Flere undersøgelser peger på, at tidligere anbragte har en højere risiko for at ende ud i kriminalitet. Vi har dog oplevet det modsatte med vores informanter. Ingen af informanterne er i et kriminelt miljø, dog kan der argumenteres for, at flere af dem stadig er i et udsat miljø. Selvom Amalie har sin egen familie, og er i gang med uddannelse, beretter hun om, at hun flere gange er blevet sygmeldt med depression, og samtidig er hendes søn mentalt handicappet. Depressionen kan hænge sammen med de bagvedliggende faktorer fra hendes barndom samt det store ansvar som mor. Dette

kan være med til at fastholde hende i en udsat position, eftersom hun bliver belastet yderligere. Ud fra hendes livsfortælling kan der også argumenteres for, at sønnen er en beskyttelsesfaktor for Amalie. Hun beskriver nemlig, at uafhængigt af, hvor mange gange hun har ramt bunden, så kæmper hun sig op igen for at vise sin søn, at man kan, hvad man vil, uanset hvilken baggrund, man kommer fra. En anden risikofaktor, som kan være grunden til, at hun stadig er i et udsat miljø, kan skyldes den negative relation, hun stadig har med sin biologiske mor.

Mikkels livsfortælling giver på samme måde udtryk for, at han er i et udsat miljø grundet hans manglende position i samfundet samt den vedvarende kontakt til moren. Gennem Simons livsfortælling får man et indtryk af, at han er et lidt andet sted i samfundet end de andre informanter. Simon har familie, venner og arbejde, dog kan der diskuteres, hvad de forskellige ting har af effekt på hans liv. Han beretter direkte, at sine arbejdsopgaver er minimale, og at arbejdet ikke giver ham nogen værdi. Samt kan man gennem hans livsfortælling antage, at han har svært ved at stole på folk, da det er vigtigt, at hans relationer er gavnlige, og samtidig beretter han, at han har skåret rigtig meget i sine relationer. Gennem Lailas livsfortælling får man kendskab til de vanskeligheder, hun stadig døjer med i dag. Eftersom hendes forældre stadig er i et udsat miljø, kan der argumenteres for, at forældrenes ihærdige forsøg på at bibeholde relationen bliver en risikofaktor for Laila. Dette medfører, at risikoen for, at Laila bliver fastholdt i et negativt miljø, forhøjes. En beskyttelsesfaktor, der bliver tydeliggjort under Lailas livsfortælling, er hendes kæreste. Laila beretter eksempelvis at hendes angst bliver formindsket ved hjælp af kærestens støtte og kærlighed. Samtidig giver hun udtryk for, at kæresten giver hende mod til eksempelvis at sige fra overfor faren. Dennis er begrænset i forhold til fremtidsmuligheder grundet hjerneskaden. Han fortæller, at han har koncentrationsvanskeligheder, hvilket har resulteret i, at han ikke har fået en uddannelse. Mange aspekter i hans livsfortælling tyder på, at han er i en udsat position i forhold til samfundet. Hans relationer er begrænsede, dog beretter han direkte, at han har de relationer, som han har brug for. Beskyttelsesfaktoren i Dennis' livsfortælling er hans ildere. Han tydeliggør flere gange under fortællingen, at de er grunden til, at han ikke begår kriminalitet. Denne udtalelse kan dog også ses som en risikofaktor, eftersom han giver udtryk for, at kriminaliteten ikke ligger fjernt fra hans adfærd. Hans relation til sine forældre kan også ses som en beskyttelsesfaktor, da der kan argumenteres for, at eftersom han har en fast ugentlig aftale med sine forældre, kan det være med til at afholde ham fra at begå kriminalitet.

Der kan altså argumenteres for, at man ikke kan generalisere eller forudsige, hvordan et individs fremtid vil forme sig på baggrund af barndom samt anbringelsen. Man kan dog sige, at et individ har en større risiko for at blive udsat på baggrund af nogle forskellige risikofaktorer, som individet har mødt gennem barndommen, ungdommen og voksenlivet. Disse risikofaktorer vil man ofte have med i bagagen. Dog kan individet også opnå beskyttelsesfaktorer, som kan være med til at mindske risikofaktorerne og dermed mindske udsathed.

10.0 Litteraturliste

- Andersen, S. H. & Jensen, B. (2016): "*Anbringelser - Historik, omfang, årsager og virkemidler*". Rockwool Foundation Research Unit & Gyldendal A/S, København.
- Brinkmann, S. & Lene T. (2010): "*Kvalitative metoder*". Hans Reitzels Forlag, København.
- Creswell, J. W. (2013): "*Qualitative Inquiry & Research Design: Choosing among Five Approaches*". 3. Udg. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Egelund, T. (2006): "*Sammenbrug i anbringelser – en forskningsmæssig belysning*". Socialforskningsinstitut. København.
- Egelund, T., Andersen, D., Hestbæk, A.D. , Lausten, M., Knudsen, L., Olsen, R. F. & Gerstoft, F. (2008): "*Anbragte Børns Udvikling Og Vilkår - resultater fra SFI's forløbsundersøgelse af årgang 1995*". SFI - Det Nationale Forskningscenter For Velfærd, København.
- Egelund, T. & Thomsen, S. A. (2002): "*Tærskler for anbringelse – en vignetundersøgelse om socialforvaltningernes vurderinger i børnesager*". Socialforskningsinstituttet 02:13, København.
- Egelund, T., Hestbæk, A.D. & Andersen, D. (2004): "*Små børn anbragt uden for hjemmet – en forløbsundersøgelse af anbragte børn født i 1995*". Socialforskningsinstitut 04:17, København.
- Erlandsen, Thorsten, Jensen, Niels Rosendal, Langager, Søren, Petersen, Kirsten Elisa (2015): "*Udsatte børn og unge - en grundbog*". Hans Reitzels forlag, København.
- Farmer, E., Moyers, S. & Lipscombe, J. (2004). *Fostering Adolescents: Research messages on Placement Success*. Jessica Kingsley Publishers.
- Gottfredson, Michael R. & Hirschi, Travis (2014): "*A General Theory of Crime*" I "Criminological Theory: Past to Present" af Cullen, Francis T., Agnew, Robert & Wilcox, Pamela. Oxford University Press.
- Hirschi, Travis (2014): "*Social Bond Theory*" I "Criminological Theory: Past to Present" af Cullen, Francis T., Agnew, Robert & Wilcox, Pamela. Oxford University Press.
- Jacobsen, M. H. & Kristiansen, S. (2001): "*Farligt feltarbejde - etik og etnografi i sociologien*". Aalborg Universitetsforlag, Aalborg.
- Jacobsen, M. H. & Sørensen A.S. (2013): "*Kriminologi - en introduktion*". Hans Reitzels Forlag.

- Järvinen, Maragaretha & Nanna Mik-Meyer 2017: *Kvalitativ analyse - Syv traditioner*. Hans Reitzels Forlag.
- Keesling, R. (2011): ”*Gatekeeper*”. I Lavrakas, P. J. (2011). *Encyclopedia of Survey Research Methods*. Thousand Oaks: Sage Publications, Inc, s. 1-3.
- Kragh, J. V., et al. (2015): ”*Anbragte i historien - et socialhistorisk om anbragte og indlagte i perioden 1945-1980*”. Socialstyrelsen, Odense C.
- Kvale, Steinar & Svend Brinkmann 2015: *Interview det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. Hans Reitzels Forlag, København.
- Laub, J. H & Sampson, R. J (2014): ”*A Theory of Persistent Offending and Desistance from Crime*” i ”*Criminological Theory: Past to Present*” af Cullen, Francis T., Agnew, Robert & Wilcox, Pamela. Oxford University Press.
- Moffitt, T. E (2014): ”*Pathways in the Life Course to Crime*” I ”*Criminological Theory: Past to Present*” af Cullen, Francis T., Agnew, Robert & Wilcox, Pamela. Oxford University Press.
- Olsen, R. F., Egelund, T. & Lausten, M. (2011): ”*Tidligere Anbragte som Unge Voksne*”. SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, København.
- Scheff, T. J (1977): ”*Emotions, the social bond, and human reality: Part/Whole analysis*”. Cambridge University Press.
- Thomsen, T. L., Bo, I.G. & Christensen A. (2016): ”*Narrativ forskning: Tilgange og metoder*”. I Bo, I.G, Christensen, A. & Thomsen T.L. (2016). *Narrativ forskning. Tilgange og metoder*. Hans Reitzels Forlag.
- Åkerström, M. & Wästerfors, D. (2018): ”*Kvalitative interviews - praktiske råd og analytiske muligheder*”. I Jacobsen, M. H. (2018). *Metoder i kriminologi*. 1. udg., 1. oplag. Hans Reitzels Forlag.

11.0 Oversigt over bilag

- Bilag 1: Samtykkeerklæring
- Bilag 2: Spørgsmål til interview
- Bilag 3: Transskriptionsnøgle
- Bilag 4: Uddybende persongalleri
 - Bilag 4.1: Amalie
 - Bilag 4.2: Dennis
 - Bilag 4.3: Laila
 - Bilag 4.4: Mikkel
 - Bilag 4.5: Simon
- Bilag 5: Opslag til Facebook gruppen
- Bilag A: Transskription af Amalie
- Bilag B: Transskription af Dennis
- Bilag C: Transskription af Laila
- Bilag D: Transskription af Mikkel
- Bilag E: Transskription af Simon

Bilag 1: Samtykkeerklæring

Samtykkeerklæring

I forbindelse med studerende Camilla Feldt Tobiassen og Elakiya Jeyarajah og disses projekt på 4. semester omhandlende tidligere anbragtes livsfortællinger om anbringelsen, giver jeg hermed min tilladelse, til at sessioner må bruges som en del af de studerendes uddannelse ud fra følgende aftaler og specificeringer:

Jeg giver min tilladelse til,

	NEJ	JA
- at sessionerne må audiooptages	☐	☐
- at udvalgte klip af materialet må forevises projektvejleder og eksamenscensor	☐	☐
- at skriftlig beskrivelse og analyse af materialet i anonymiseret form må bruges i forbindelse med den studerendes 4. semester speciale.	☐	☐

Forudsætningen for denne samtykkeerklæring er, at alt materiale bliver opbevaret sikkert og fortroligt i henhold til Datatilsynets krav. Materialet bliver opbevaret indtil endt eksamen i juni, 2019, hvorefter det slettes. Alle der har tilladelse til at se materialet har tavshedspligt. Det er altid muligt at trække denne samtykkeerklæring tilbage, hvorefter audiomateriale vil blive slettet.

Deltagers navn

Studerendes navn

Dato

Deltagers Underskrift

Bilag 2: spørgsmål til interview

Intro til interviewet:

- Der skal underskrives en samtykkeerklæring.
- I undersøgelsen vil du blive anonymiseret.
- Interviewet vil blive optaget, for at vi kan huske, hvad der bliver sagt. Optagelserne bliver slettet efter vi er færdige med opgaven.
- Du må altid sige fra overfor emner eller spørgsmål.
- Det er altid i orden at bede om en pause.
- Du kan ikke sige noget forkert, da det er din historie og dine oplevelser, der er vigtige.
- Spørgsmål til os.

Spørgsmål:

Vil du fortælle om dit liv før anbringelsen?

Vil du fortælle om dit liv under anbringelsen?

Vil du fortælle om dit liv efter anbringelsen?

Eksempler på temaer:

Relationer

Skoleliv

Arbejdsliv

Overgang til anbringelse

Overgang til voksenliv

Forhold til systemet/det offentlige

Temaer man kan være opmærksom på:

Relationer

- Biologisk familie
- Plejefamilie
- Pædagoger
- Skole
- Venner

- Andre?

Skole/uddannelse

- Glad for at gå i skole?
- Skoleskift

Beskæftigelse

- Arbejdslivet

Kriminalitet/misbrug

- Forhold til rusmidler
- Vold
- Fængsel

Overgange:

- til at blive anbragt
- til voksenlivet/ikke anbragt

Forhold til det offentlige/kommunen:

- Sagsbehandlere

Spørgetyper:

Kan du fortælle lidt om

Vil du fortælle lidt om...

Har du lyst til at fortælle om

Hvordan var det, at ...

Kan du give et eksempel på ...

Vil/kan du uddybe det..

Vil du fortælle mig, hvad der skete?

Bilag 3: Transskriptionsnøgle

Transskriptionen af samtlige interviews er blevet udarbejdet efter nedenstående retningslinjer.

Symboler	Symbolforklaring	Betydning
Andre aspekter		
A	Stort bogstav	Hovedeinterviewer snakker
B	Stort bogstav	Informant snakker
C	Stort bogstav	Büinterviewer snakker
ABC	Store bogstaver	Kraftig lyd
(uforståeligt-14.33)	Parentes omkring og tidspunkt	uforståelige ord eller sætninger
ord	Stjerne	Smilende stemme
(Latter:)	Parentes omkring latter	Latter
#	Firkant	Afbryder el. pludselig emneskift
[red.]	Klammer	Redigeret for at anonymisere personen eller forklaring for forståelse af kontekst
W	W	Fjernet stednavn (fx navn på opholdssted)
X	X	Fjernet bynavn
Y	Y	Fjernet personnavn
Z	Z	Fjernet gadenavn
Tidsnedslag		
(tidspunkt)	Parentes + tidspunkt	Ca. hvert femte minut

Lyde som øh, uh, hmm etc. vil i transskriberingerne blive medtaget i det omfang, hvor det bliver vurderet at have relevans for forståelsen af sammenhængen.